

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 24-30 มิถุนายน 2569

"สุริยะ" ดันยุทธศาสตร์ข้าวไทย 5 ทัน ชูข้าวคาร์บอนต่ำ ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ชาวนา

สุริยะประกาศยุทธศาสตร์ ข้าวไทย 5 ทัน ชูข้าวคาร์บอนต่ำ นโยบายเรือธง ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ยกระดับข้าวไทยสู่ Thailand Low Carbon Rice

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เป็นประธานการประชุมมอบนโยบายการขับเคลื่อนภารกิจของกรมการข้าว แก่ผู้บริหารและข้าราชการ กรมการข้าว พร้อมด้วยทีมงานชุดใหญ่ อาทิ นายชัย วัชรรงค์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายสรุทธิ เนื่องจำนงค์ เลขานุการรัฐมนตรีฯ และนายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมี นายอานนท์ นนทรีย์ อธิบดีกรมการข้าว นำคณะข้าราชการร่วมรับฟังแนวทางขับเคลื่อน

โดย รมว.เกษตรฯ ได้ประกาศวิสัยทัศน์ ข้าวไทย 5 ทัน ชูข้าวคาร์บอนต่ำ ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ เชื่อมตลาดโลก ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนทิศทางการส่งออกข้าวไทยครั้งสำคัญ จากเดิมที่เคยเน้นเพียงการเพิ่ม "ปริมาณ" ผลผลิต มาเป็นการผลิตที่เน้นคุณภาพและตรงความต้องการของตลาดโลก ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และปรับโครงสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน

นายสุริยะ ได้มอบหมายให้กรมการข้าวเร่งนำยุทธศาสตร์ 5 ทัน ไปขับเคลื่อนให้เกิดผลจริง โดยมีโครงสร้างการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 5 มิติหลัก ดังนี้

- **ทันน้ำ** วางแผนการผลิตข้าวโดยยึดโยงกับปริมาณน้ำจริงในแต่ละพื้นที่ บูรณาการปฏิทินการผลิต พันธุ์ข้าว และข้อมูลน้ำให้สอดคล้องกัน
- **ทันพันธุ์** ปฏิรูประบบเมล็ดพันธุ์ข้าวตั้งแต่โครงสร้างพื้นฐาน ยกกระตือรือร้นวิจัย การรับรองคุณภาพ ตลอดจนการกระจายเมล็ดพันธุ์ดีให้ถึงมือเกษตรกรอย่างทั่วถึง
- **ทันเทคโนโลยี** ขับเคลื่อนการทำงานด้วยนวัตกรรมขั้นสูง เช่น AI, Big Data, เครื่องจักรกลสมัยใหม่ และพลังงานสะอาด พร้อมจัดทำ "ฐานข้อมูลข้าวแห่งชาติ" เพื่อช่วยในการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังมีการปรับเงื่อนไขการอุดหนุนจากภาครัฐ โดยเปลี่ยนจากการให้เปล่า มาเป็นการอุดหนุนแบบมีเงื่อนไขที่ผูกโยงกับการลดต้นทุนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- **ทันมาตรฐานโลก** ผลักดันแบรนด์ Thailand Low Carbon Rice สู่ตลาดโลก โดยกรมการข้าวจะพัฒนาระบบมาตรฐานข้าวคาร์บอนต่ำหลายระดับ นำระบบ Digital MRV มาใช้บันทึกข้อมูลการจัดสรรน้ำ ใส่ปุ๋ย และวัดผลการลดมลพิษ พร้อมระบบ Traceability ตรวจสอบย้อนกลับได้ทั้งห่วง
- **ทันตลาด** มุ่งเจาะตลาดข้าวพรีเมียมและกลุ่มคนรักสุขภาพ อาทิ ข้าวคาร์บอนต่ำ ข้าวอินทรีย์ พร้อมส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการแปรรูป ฟาง แกลบ รำ และปลายข้าว ให้เกิดมูลค่าสูงสุด

"นโยบายจะดีเพียงใดก็ไม่มีความหมาย หากไม่นำไปสู่การปฏิบัติจริง เราจะทำงานเชิงรุก ลงพื้นที่ ปรับแนวทางให้เหมาะสมกับแต่ละโซน โดยใช้กรมการข้าวและศูนย์ข้าวชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตของเกษตรกรให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม" นายสุริยะ กล่าว

“นโยบายจะดีเพียงใดก็ไม่มี ความหมาย หากไม่นำไปสู่การปฏิบัติจริง เราจะทำงานเชิงรุก ลงพื้นที่ ปรับ แนวทางให้เหมาะสมกับแต่ละโซน โดยใช้กรรมการข้าวและศูนย์ข้าวชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตของเกษตรกรให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เป้าหมายสำคัญของผมคือการยกระดับ คุณภาพชีวิตของพี่น้องชาวนา ด้วยการยกระดับการผลิต เพิ่มมูลค่าข้าวไทย และสร้างรายได้ที่มั่นคงให้เกษตรกร” รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าว

ด้าน นายอนันต์ นนทรีย์ อธิบดีกรมการข้าว เผยว่า กรมการข้าวมีความพร้อมอย่างเต็มที่ในการขนรับ ยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยเตรียมวางมาตรการรองรับและขับเคลื่อนภารกิจจัดการข้าวของประเทศอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย "เกษตรนวัตกรรม เพื่อความยั่งยืน เกษตรกรไทย" และสร้างความมั่นคงในอาชีพทำนาให้เห็นผลสำเร็จชัดเจนตามข้อสั่งการ ที่มา ไทยรัฐออนไลน์

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ราคาส่งออกข้าวเวียดนามปรับตัวสูงขึ้นจากความกังวลเอลนีโญ ผู้ซื้อหันนำเข้าข้าวอินเดียที่มีราคา ถูกกว่า

สำนักข่าวรอยเตอร์ส (Reuters) รายงานว่า ราคาส่งออกข้าวของประเทศเวียดนาม ปรับตัวสูงขึ้นใน สัปดาห์นี้ ท่ามกลางความกังวลที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการก่อตัวของปรากฏการณ์ เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งอาจส่งผลให้ ผลผลิตข้าวในช่วงปลายปีลดลง

ราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนาม (Vietnam 5% broken rice) อยู่ที่ระดับ 418–425 ดอลลาร์สหรัฐต่อ ตัน (USD/ตัน) เพิ่มขึ้นจาก 415–420 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ผู้ค้าในตลาดระบุว่า ความคาดหวัง ต่อภาวะอุปทานที่ตึงตัวมากขึ้น ทำให้ผู้ส่งออกเวียดนามปรับราคาขายให้แข็งตัว (Firm Price Offers) อย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน ราคาข้าวของประเทศไทยยังทรงตัวในระดับสูง โดยราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 455–460 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เทียบกับ 450–460 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในสัปดาห์ก่อน โดยแรงหนุนราคามาจากราคาข้าว หักในประเทศที่ปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ รวมถึงความกังวลต่อผลกระทบของเอลนีโญต่อผลผลิต ฤดูกาลถัดไป

อย่างไรก็ตาม ระดับราคาที่สูงของข้าวไทยทำให้ความสามารถในการแข่งขันในตลาดส่งออกลดลง เมื่อ เทียบกับประเทศผู้ส่งออกรายอื่น

ในทางกลับกัน ราคาส่งออกข้าวของประเทศอินเดีย ยังคงทรงตัวในระดับต่ำกว่าภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยข้าวหนึ่ง 5% (5% broken parboiled rice) อยู่ที่ 337–345 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และข้าวขาว 5% (5% broken white rice) อยู่ที่ 338–344 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ผู้ค้าให้ความเห็นว่า อุปทานภายในประเทศที่อยู่ในระดับสูง และปริมาณส่วนเกินเพื่อการส่งออกที่มาก ช่วยกดดันให้ราคายังคงอยู่ในระดับแข่งขันได้ แม้จะมีความกังวลด้านสภาพอากาศเพิ่มขึ้นในภูมิภาค ซึ่งส่วนต่างของ ราคาที่กว้างขึ้นระหว่างอินเดียกับผู้ส่งออกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ผู้ซื้อจำนวนมากเริ่มปรับการจัดซื้อไปยัง ข้าวอินเดีย ซึ่งมีราคาถูกกว่าข้าวจากไทยและเวียดนามอย่างมีนัยสำคัญ

ผู้มีส่วนร่วมในตลาดระบุว่า หากปรากฏการณ์เอลนีโญทวีความรุนแรงมากขึ้น และเริ่มส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวในภูมิภาคเอเชียในช่วงหลายเดือนข้างหน้า ราคาข้าวโลกอาจยังคงอยู่ในระดับแข็งตัว

อย่างไรก็ตาม อุปทานจำนวนมากของอินเดียและความสามารถในการตั้งราคาที่แข่งขันได้ คาดว่าจะยังคงสนับสนุนความต้องการส่งออกของประเทศ โดยเฉพาะจากกลุ่มผู้นำเข้าที่มีความอ่อนไหวต่อราคา
ที่มา Oryza.com

การขนส่งปุ๋ยผ่านช่องแคบฮอร์มุซเริ่มฟื้นตัว แต่การฟื้นฟูอุปทานคาดใช้เวลาานาน

สำนักข่าวรอยเตอร์ส (Reuters) รายงานว่า การขนส่งปุ๋ยผ่านช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) เริ่มฟื้นตัวขึ้นหลังจากการบรรลุข้อตกลงหยุดยิงชั่วคราวระหว่างสหรัฐอเมริกาและอิหร่าน (United States-Iran interim peace deal) เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2569 ซึ่งช่วยบรรเทาความกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านอุปทานในตลาดโลกในระยะสั้น

หลังข้อตกลงดังกล่าว มีรายงานว่า การส่งออกปุ๋ยและวัตถุดิบที่เกี่ยวข้องผ่านช่องแคบฮอร์มุซเริ่มเพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณประมาณกำมะถัน (Sulphur) ราว 640,000 ตัน ยูเรีย (Urea) ราว 427,000 ตัน

ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนการฟื้นตัวอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเทียบกับช่วงความขัดแย้ง 3 เดือนครึ่งก่อนหน้านี้ ซึ่งปริมาณการขนส่งอยู่ในระดับต่ำมาก โดยกำมะถัน (Sulphur) เป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับการผลิตปุ๋ยฟอสเฟต เช่น ดีเอพี (Diammonium Phosphate: DAP) ขณะที่ยูเรียถือเป็นปุ๋ยไนโตรเจนที่มีการใช้งานแพร่หลายที่สุดในโลก

แม้สถานการณ์การขนส่งจะดีขึ้น แต่ผู้วิเคราะห์ตลาดเตือนว่าการฟื้นตัวของอุปทานยังคงเป็นไปอย่างช้าๆ เนื่องจากปัจจัยหลายประการ

ปัจจุบันสินค้าส่วนใหญ่ที่กำลังถูกส่งออกจากอ่าวเปอร์เซีย (Gulf) เป็นสินค้าที่มีการทำสัญญาล่วงหน้าก่อนเกิดความขัดแย้ง ขณะที่การทำสัญญาใหม่ยังมีจำกัด แม้เรือบรรทุกสินค้า (Bulk Carriers) เริ่มทยอยออกจากภูมิภาค แต่จำนวนเรือเปล่าที่ยังกลับเข้ามารับสินค้าชุดใหม่ยังมีน้อย เนื่องจากความกังวลด้านความปลอดภัยยังคงอยู่ โดยเฉพาะความจำเป็นในการดำเนินการเก็บกู้ทุ่นระเบิด (De-mining) การระบายค้ำสต็อกของเรือที่ติดค้างในระบบ ความเชื่อมั่นต่อความยั่งยืนของข้อตกลงหยุดยิง

นอกจากนี้ การระงับปฏิบัติการคุ้มกันเรือโดยสหประชาชาติ (U.N.-led escort operation) หลังมีรายงานการโจมตีเรือสินค้าหนึ่งลำ ยังเพิ่มความกังวลต่อความปลอดภัยในการขนส่งทางทะเล

บริษัทวิจัย Commodities Research Unit (CRU) ประเมินว่า ยังมียูเรียประมาณ 600,000 ตัน ติดค้างอยู่ในอ่าวเปอร์เซีย ขณะที่กำมะถันอีกประมาณ 300,000-400,000 ตัน ยังรอการขนส่งออกจากพื้นที่ ขณะเดียวกัน โรงงานผลิตปุ๋ยในภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียบางแห่งได้รับความเสียหายจากความขัดแย้ง ซึ่งคาดว่าจะเป็นอย่างอื่นอีกปัจจัยที่ทำให้การฟื้นตัวของอุปทานล่าช้า

นักวิเคราะห์ประเมินว่า การฟื้นตัวของอุปทานจะยังไม่กลับสู่ภาวะปกติอย่างมีนัยสำคัญจนกว่าจะถึงอย่างน้อยเดือนสิงหาคม 2569 แม้ในกรณีที่สถานการณ์เป็นไปในเชิงบวก

ดังนั้น แม้ความเสี่ยงด้านอุปทานเฉียบพลันจะเริ่มคลี่คลายลง แต่ราคาปุ๋ยในตลาดโลกยังมีแนวโน้มทรงตัวในระดับสูงในระยะสั้น เนื่องจากอุปทานยังไม่กลับเข้าสู่สมดุลอย่างเต็มที่

ที่มา Oryza.com

การส่งออกปุ๋ยผ่านช่องแคบฮอร์มุซฟื้นตัว หลังเรือสินค้าเริ่มกลับมาเดินทาง ลดความเสี่ยงอุปทานปุ๋ยโลก

สำนักข่าวบลูมเบิร์ก (Bloomberg) รายงานว่า การส่งออกปุ๋ยผ่านช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว ภายหลังจากข้อตกลงหยุดยิงชั่วคราวระหว่างสหรัฐอเมริกา และอิหร่าน ซึ่งช่วยคลายความกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานปุ๋ยและธาตุอาหารพืชในตลาดโลก

ข้อมูลการติดตามเรือ (ship-tracking data) ที่รวบรวมโดยบลูมเบิร์กและเคพลอร์ (Kpler) ระบุว่า มีเรือขนส่งปุ๋ยอย่างน้อย 16 ลำสามารถเดินทางออกจากช่องแคบฮอร์มุซได้แล้ว นับตั้งแต่มีข้อตกลงหยุดยิง ขณะที่เรือมากกว่า 18 ลำจากทั้งหมดกว่า 40 ลำที่ติดค้างในช่วงความขัดแย้งได้กลับมาเดินทางต่อ โดยสินค้าส่วนใหญ่มีปลายทางในทวีปเอเชีย ได้แก่ อินเดีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และศรีลังกา

ภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย (Gulf region) ถือเป็นแหล่งผลิตปุ๋ยที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของโลก โดยคิดเป็นสัดส่วนประมาณหนึ่งในสามของการค้าปุ๋ยยูเรีย (Urea) ทั่วโลก ทั้งนี้ ปริมาณการขนส่งปุ๋ยผ่านช่องแคบฮอร์มุซในรอบสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 21 มิถุนายน 2569 ฟื้นตัวขึ้นมาอยู่ที่ระดับเกือบ 530,000 ตัน จากระดับใกล้ศูนย์ในช่วงที่เกิดความขัดแย้ง ขณะที่ข้อมูลเบื้องต้นชี้ว่าการส่งออกยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในสัปดาห์ปัจจุบัน

การฟื้นตัวดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่ออินเดีย ซึ่งเป็นผู้นำเข้าปุ๋ยยูเรีย และปุ๋ยไดแอมโมเนียมฟอสเฟต (Diammonium Phosphate: DAP) รายใหญ่ที่สุดของโลก รวมถึงประเทศบราซิล ซึ่งอยู่ระหว่างการสะสมสต็อกปุ๋ยเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับฤดูกาลเพาะปลูกถั่วเหลืองที่เริ่มต้นประมาณเดือนกันยายน

ขณะเดียวกัน ความกังวลของตลาดเกี่ยวกับภาวะขาดแคลนอุปทานปุ๋ยได้คลี่คลายลงอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้ราคาปุ๋ยยูเรียปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากผู้ค้าคาดการณ์ว่าการส่งออกจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ซึ่งช่วยลดแรงกดดันด้านเงินเพื่ออาหารในตลาดโลก อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์ระบุว่า อาจยังต้องใช้เวลาอีกหลายสัปดาห์กว่าที่สินค้าที่ล่าช้าจะเดินทางถึงประเทศผู้นำเข้าได้ครบถ้วน

ทั้งนี้ การฟื้นตัวของ การขนส่งสินค้าผ่านเส้นทางดังกล่าวยังสะท้อนว่า เรือบางส่วนที่หยุดส่งสัญญาณระบุตำแหน่งในช่วงความขัดแย้ง อาจได้เดินทางออกจากอ่าวเปอร์เซียแล้ว และจะกลับมาแสดงข้อมูลการเดินทางเรืออีกครั้ง เมื่อมีการเปิดใช้งานระบบส่งสัญญาณตามปกติ

ที่มา Oryza.com

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

เวียตนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมาราคาส่งออกข้าวของเวียตนามปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยในสัปดาห์นี้ ท่ามกลางความกังวลว่าปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าว ขณะที่ราคาข้าวไทยที่ยังอยู่ในระดับสูง ทำให้ผู้ซื้อบางส่วนหันไปเลือกซื้อข้าวอินเดียซึ่งมีราคาถูกกว่า โดยราคาส่งออกข้าวขาว 5% มีการเสนอขายอยู่ที่ระดับ 410-415 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 405-415 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า

ผู้ค้าข้าวในนครโฮจิมินห์รายหนึ่งกล่าวว่า ความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเอลนีโญต่อการผลิตข้าว อาจกระตุ้นให้ผู้ซื้อต่างๆ เร่งสะสมสต็อกข้าวมากขึ้น

ขณะที่สื่อของรัฐบาลเวียดนามรายงานโดยอ้างข้อมูลจากกระทรวงเกษตรว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามในช่วงครึ่งแรกของปี 2569 คาดว่าจะอยู่ที่ 5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ด้านสำนักข่าว bne IntelliNews รายงานว่า ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากปริมาณอุปทานภายในประเทศเริ่มตึงตัว ขณะที่ตลาดมีความกังวลเพิ่มขึ้นต่อการกลับมาของ ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งคาดว่าจะก่อให้เกิดภาวะภัยแล้งในประเทศผู้ผลิตข้าวรายสำคัญ ได้แก่ อินเดีย ไทย อินโดนีเซีย และออสเตรเลีย ในช่วงปลายปี 2569 ต่อเนื่องถึงต้นปี 2570

ข้อมูลจาก องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ระบุว่า ดัชนีราคาข้าวของ FAO (FAO Rice Price Index) ในเดือนพฤษภาคม 2569 ปรับตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า โดยเวียดนามเป็นประเทศผู้ส่งออกที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาข้าวมากที่สุดในกลุ่มประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญ อันเป็นผลจากอุปทานที่มีอยู่อย่างจำกัด ขณะที่ราคาข้าวของไทยก็ปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน

ในทางตรงกันข้าม ราคาข้าวของอินเดีย และปากีสถาน ยังคงเผชิญแรงกดดันจากอุปสงค์นำเข้าที่ชะลอตัว ส่งผลให้ราคาส่งออกยังไม่สามารถปรับตัวเพิ่มขึ้นได้

ปัจจุบัน ราคาส่งออกข้าวขาว 5% ของเวียดนาม (5% Broken Rice) อยู่ที่ประมาณ 412 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้น 18 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อเทียบกับช่วงต้นเดือนพฤษภาคม ขณะที่ราคาข้าวชนิดเดียวกันของไทยอยู่ที่ประมาณ 480 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ส่วนอินเดียอยู่ที่ประมาณ 350 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

สำหรับแนวโน้มในระยะข้างหน้า ตลาดคาดว่า ความไม่แน่นอนของสภาพอากาศอันเนื่องมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ประกอบกับภาวะอุปทานที่ตึงตัว จะยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตลาดข้าวโลกมีความผันผวนต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน ปัจจัยดังกล่าวมีแนวโน้มสนับสนุนให้ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามปรับตัวแข็งแกร่งขึ้นในช่วงที่เหลือของปี หากสถานการณ์ภัยแล้งในประเทศผู้ผลิตข้าวรายสำคัญเกิดขึ้นตามที่ตลาดคาดการณ์ไว้

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2569 ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามค่อนข้างทรงตัวและมีแนวโน้มขยับขึ้นเล็กน้อย โดยราคาข้าวหอม (Vietnamese fragrant rice) พันธุ์ DT8 ชนิด 5% อยู่ที่ระดับ 495-500 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้น 10 เหรียญสหรัฐต่อตันจากสัปดาห์ที่แล้ว ขณะที่ข้าวหอม Jasmine อยู่ที่ระดับ 508-512 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้น 3 เหรียญสหรัฐต่อตันจากสัปดาห์ที่แล้ว ส่วนข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ระดับ 412-416 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้น 2 เหรียญสหรัฐต่อตันจากสัปดาห์ที่แล้ว ขณะที่ข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาขยับขึ้นมาที่ระดับ 347-351 เหรียญสหรัฐต่อตัน

รายงานของ VFA ระบุว่า ราคาข้าวส่งออกของเวียดนามลดลงเมื่อเร็วๆ นี้ เนื่องจากฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม ได้ระงับการนำเข้าข้าวเป็นการชั่วคราวในเดือนมิถุนายน ส่งผลให้ความต้องการในตลาดลดลง ส่งผลให้ราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนามลดลงเหลือ 405-415 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากราคา 415-420 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในสัปดาห์ที่แล้ว

ผู้ค้าคาดการณ์ว่าฟิลิปปินส์จะกลับมานำเข้าข้าวอีกครั้งในเดือนกรกฎาคม แม้ว่าปริมาณอาจยังคงมีจำกัด โดยเวียดนามกำลังเผชิญกับแรงกดดันจากความต้องการที่ลดลง

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-22 มิถุนายน 2569 มีเรือจำนวน 34 ลำจะเข้าเทียบท่าที่นครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh port) และเมืองมายเถย (Mỹ Tho) เพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวน

รวมประมาณ 227,330 ตัน ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม – 21 มิถุนายน 2569 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือ จำนวนรวม 341,210 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกาจำนวน 50,000 ตัน ประเทศมาเลเซีย 10,100 ตัน และประเทศฟิลิปปินส์ 281,110 ตัน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า จากข้อมูลสรุปพบว่าปริมาณการส่งออกในช่วงวันที่ 1-15 มิถุนายน 2569 อยู่ที่ 401,718 ตัน คิดเป็นมูลค่า 196.345 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลให้ยอดการส่งออกสะสมตั้งแต่ ต้นปีจนถึงวันที่ 15 มิถุนายน 2569 อยู่ที่ 4.670 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 2.203 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 พบว่าปริมาณการส่งออกลดลง 1.68% ขณะที่มูลค่าการส่งออกลดลง 10.39% ทั้งนี้ ราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 471.7 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลง 8.87% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมเวียดนาม (Ministry of Agriculture and Environment: MAE) รายงานว่า ในช่วงครึ่งแรกของปี 2569 เวียดนามคาดว่าจะส่งออกข้าวได้ประมาณ 5 ล้านตัน สร้างรายได้ราว 2.36 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกลดลง ร้อยละ 3.3 เนื่องจากราคาส่งออกเฉลี่ยปรับตัวลดลง

ราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยในช่วงดังกล่าวอยู่ที่ประมาณ 473.6 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลงร้อยละ 8.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน สะท้อนแรงกดดันด้านราคาในตลาดข้าวโลกยังคงเผชิญ แม้ว่าปริมาณการส่งออกจะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ในตลาดโลก การค้าข้าวยังได้รับผลกระทบจากความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์ โดยแม้ว่าราคาพลังงานจะปรับลดลงจากระดับสูงก่อนหน้านี้ แต่ต้นทุนด้านโลจิสติกส์ยังอยู่ในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานและชะลอกิจกรรมการค้าขาย ทั้งนี้ หากสถานการณ์ความตึงเครียดในภูมิภาคตะวันออกกลางคลี่คลายลง คาดว่าจะช่วยให้การค้าโลกฟื้นตัวได้ อย่างไรก็ตาม ตลาดพลังงานโลกยังคงมีความผันผวน และการฟื้นตัวอย่างเต็มรูปแบบอาจต้องใช้เวลา

สำหรับตลาดข้าวภายในประเทศ เวียดนามยังคงมีเสถียรภาพในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา หลังการเก็บเกี่ยวข้าวนาปีฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ (Winter-Spring Crop) สิ้นสุดลง เกษตรกรในพื้นที่ สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง (Mekong Delta) ได้เริ่มดูแลและเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวนาปีฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (Summer-Autumn Crop) โดยการซื้อขายข้าวเปลือกที่เพิ่งเก็บเกี่ยวเป็นไปอย่างเงียบเหงา และราคาปรับเปลี่ยนเพียงเล็กน้อย

ด้านการผลิต พื้นที่เพาะปลูกข้าวทั่วประเทศ ณ เดือนมิถุนายน 2569 มีประมาณ 4.57 ล้านเฮกตาร์ ลดลงร้อยละ 3.7 จากปีก่อน โดยพื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิลดลงร้อยละ 1.3 เหลือ 2.93 ล้านเฮกตาร์ ขณะที่พื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วงลดลงร้อยละ 7.8 เหลือ 1.64 ล้านเฮกตาร์

ในด้านราคาข้าวขาว 5% (5% Broken Rice) มีราคารับซื้อเฉลี่ย 14,048 ดอลลาร์ต่อกิโลกรัม (ประมาณ 0.54 ดอลลาร์สหรัฐ) เพิ่มขึ้น 1,644 ดอลลาร์ต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับช่วงครึ่งหลังของปี 2568 ส่วนข้าวขาว 25% (25% Broken Rice) มีราคารับซื้อเฉลี่ย 13,044 ดอลลาร์ต่อกิโลกรัม ลดลง 74 ดอลลาร์ต่อกิโลกรัม ขณะที่ใน จังหวัดอานซาง (An Giang Province) ราคาจำหน่ายปลีกข้าวขาวทั่วไปปรับเพิ่มขึ้น 544 ดอลลาร์ต่อกิโลกรัม มาอยู่ที่ 12,837 ดอลลาร์ต่อกิโลกรัม

ทั้งนี้ สำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) รายงานว่า ราคาส่งออกข้าวในประเทศผู้ส่งออกสำคัญของเอเชียปรับตัวสูงขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2569 โดยได้รับแรงหนุนจากความต้องการนำเข้าที่แข็งแกร่งของ ฟิลิปปินส์ (Philippines) ซึ่งยังคงเป็นหนึ่งในตลาดนำเข้าข้าวที่สำคัญของภูมิภาค

สำนักข่าวเวียดนามอินเวสต์เมนต์รีวิว (Vietnam Investment Review) ภายใต้กระทรวงการคลังเวียดนาม (Ministry of Finance) รายงานว่า แม้การส่งออกข้าวของเวียดนามจะชะลอตัวในช่วงต้นปี 2569 แต่มีแนวโน้มฟื้นตัวในช่วงที่เหลือของปี จากความต้องการนำเข้าข้าวที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับผู้บริโภคทั่วโลกหันมาให้ความสำคัญกับข้าวคุณภาพสูงและข้าวที่ผลิตด้วยแนวทางเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมเวียดนาม (Ministry of Agriculture and Environment: MAE) ระบุว่า ในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2569 เวียดนามส่งออกข้าว 4.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สร้างรายได้ 2.09 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แม้ว่ามูลค่าการส่งออกจะลดลงร้อยละ 3.6 เนื่องจากราคาส่งออกเฉลี่ยลดลงเหลือประมาณ 470 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 5 ปี

ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการส่งออก ได้แก่ การที่สหภาพยุโรป (European Union: EU) ยังคงทบทวนและปรับปรุงรายชื่อพันธุ์ข้าวหอมที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้ ความตกลงการค้าเสรีสหภาพยุโรป-เวียดนาม (EU-Vietnam Free Trade Agreement: EVFTA) ส่งผลให้ข้าวหอมและข้าวคุณภาพสูงของเวียดนามมีโอกาสขยายตลาดในสหภาพยุโรป รวมถึงตลาดพรีเมียมอื่นๆ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และอเมริกาเหนือ

เวียดนามยังเดินหน้าผลักดันการผลิต ข้าวคุณภาพสูงคาร์บอนต่ำ (Low-emission Rice) ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ปลูกข้าวคุณภาพสูงและปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำจำนวน 1 ล้านเฮกตาร์ในพื้นที่ สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง (Mekong Delta) โดยปัจจุบันได้ดำเนินการแล้วกว่า 354,000 เฮกตาร์ ทั้งนี้ นับตั้งแต่เริ่มส่งออกข้าวคาร์บอนต่ำล็อตแรกไปยังญี่ปุ่นเมื่อปีที่ผ่านมา เวียดนามสามารถส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวสู่ตลาดโลกได้แล้วประมาณ 70,000 ตัน ขณะที่ผู้ประกอบการหลายรายสามารถจำหน่ายข้าวคาร์บอนต่ำในราคาสูงกว่า 1,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งสูงกว่าราคาข้าวทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญ

ผู้ประกอบการและหน่วยงานภาครัฐของเวียดนามเห็นตรงกันว่า แนวโน้มการค้าข้าวโลกกำลังให้ความสำคัญกับคุณภาพ ความปลอดภัย ความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับ และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มากกว่าการแข่งขันด้านปริมาณเพียงอย่างเดียว โดยปัจจุบันข้าวคุณภาพสูงคิดเป็นประมาณร้อยละ 90 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดของเวียดนาม และในจำนวนนี้ร้อยละ 60-70 เป็นข้าวหอมและข้าวพันธุ์พิเศษ เช่น ST24, ST25 และ Japonica ซึ่งสามารถเจาะตลาดระดับพรีเมียมในสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่นได้อย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมข้าวเวียดนามยังเผชิญความท้าทายจากความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ในตะวันออกกลาง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และปัญหาด้านโลจิสติกส์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรทั่วโลก

สมาคมอุตสาหกรรมข้าวเวียดนาม (Vietnam Rice Industry Association: VIETRISA) คาดการณ์ว่า ในปี 2569 เวียดนามจะส่งออกข้าวได้ประมาณ 7-7.5 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 4.5-5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มสัดส่วนการส่งออกข้าวคุณภาพสูงและข้าวคาร์บอนต่ำ เพื่อยกระดับมูลค่าการส่งออกและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก มากกว่าการมุ่งเพิ่มปริมาณการส่งออกเพียงอย่างเดียว

สำนักข่าว Báo Dân Việt รายงานว่า ในเดือนมิถุนายน 2569 ฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ได้ระงับการซื้อข้าวเป็นการชั่วคราว ส่งผลให้ราคาข้าวเวียดนามลดลงเล็กน้อย

ทั้งนี้ จากรายงานล่าสุดของสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2569 ปริมาณข้าวคงคลังของฟิลิปปินส์อยู่ที่ 2.41 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.2% เมื่อเทียบกับ 2.36 ล้านตันในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว และเพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับ 2.38 ล้านตันที่บันทึกไว้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2569

ปริมาณข้าวคงคลังในครัวเรือนมีสัดส่วนมากที่สุดที่ 1.15 ล้านตัน รองลงมาคือคลังสินค้าเชิงพาณิชย์ที่ 916,560 ตัน และคลังสำรองขององค์การอาหารแห่งชาติ (NFA) ที่ 341,350 ตัน ตัวเลขเหล่านี้บ่งชี้ว่าสถานการณ์ด้านอุปทานข้าวของฟิลิปปินส์ดีขึ้นเล็กน้อย โดยราคาข้าวขายปลีกในฟิลิปปินส์ลดลงในเดือนพฤษภาคม 2569 ช่วยบรรเทาแรงกดดันต่อผู้บริโภคหลังจากช่วงเวลาที่อัตราเงินเฟ้อด้านอาหารสูงมาอย่างยาวนาน

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งฟิลิปปินส์ (PSA) ราคาข้าวในทุกกลุ่มหลักลดลงเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า โดยข้าวพรีเมียมลดลง 3.5% เหลือ 53.42 เปโซ/กก. ข้าวสารธรรมดาลดลง 3.1% เหลือ 48.10 เปโซ/กก. และข้าวสารคุณภาพสูงลดลง 3.4% เหลือ 54.94 เปโซ/กก.

อย่างไรก็ตาม ราคาข้าวในฟิลิปปินส์ยังคงสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว เนื่องจากผลกระทบจากข้อจำกัดด้านอุปทานและแรงกดดันด้านเงินเฟ้อก่อนหน้านี้ การลดลงของราคาส่วนใหญ่เกิดจากมาตรการของรัฐบาล เช่น การเพิ่มการนำเข้า การจัดการสินค้าคงคลัง และการกำกับดูแลตลาดค้าปลีกที่เข้มงวดมากขึ้น

จากรายงานของ VFA คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ในไตรมาสที่สองของปี 2026 จะเพิ่มขึ้น 5.3% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า สาเหตุหลักมาจากการขยายพื้นที่เก็บเกี่ยวเป็นประมาณ 1.06 ล้านเฮกตาร์ เมื่อเทียบกับ 1.01 ล้านเฮกตาร์ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว โดยคาดว่า การเพิ่มขึ้นนี้จะช่วยเพิ่มผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์เป็นประมาณ 4.69 ล้านตัน เมื่อเทียบกับ 4.45 ล้านตันก่อนหน้านี้ เนื่องมาจากสภาพการเพาะปลูกที่เอื้ออำนวยและการขยายพื้นที่เพาะปลูกในภูมิภาคสำคัญที่ผลิตข้าว

คาดว่า การเพิ่มผลผลิตจะช่วยเพิ่มเสถียรภาพของอุปทานข้าวภายในประเทศ และสนับสนุนความพยายามของรัฐบาลในการควบคุมราคาและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร

อย่างไรก็ตาม ทางฟิลิปปินส์ยังคงระมัดระวังเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสภาพอากาศที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์เอลนีโญต่อปริมาณน้ำฝนและผลผลิตทางการเกษตร แม้ว่าแนวโน้มในปัจจุบันจะยังคงเป็นปัจจัยที่ช่วยบรรเทาผลกระทบจากภาวะขาดแคลนอุปทานและสนับสนุนเป้าหมายในการเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านข้าวของประเทศก็ตาม

จากข้อมูลของ S&P Global ระบุว่าในปีนี้ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวจากเมียนมาเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมองหาแหล่งข้าวที่มีราคาแข่งขันได้มากกว่าเมื่อเทียบกับข้าวจากเวียดนาม ในเดือนพฤษภาคม 2569 การนำเข้าจากเมียนมาสูงถึง 23,990 ตัน เพิ่มขึ้น 20.8% จากเดือนก่อนหน้า แม้ว่าเวียดนามยังคงเป็นผู้จัดหาข้าวรายใหญ่ที่สุด แต่ราคาที่สูงขึ้นทำให้ผู้นำเข้าในฟิลิปปินส์ต้องกระจายแหล่งจัดหาไปยังเมียนมาเพิ่มขึ้น

ปริมาณการนำเข้าข้าวทั้งหมดของฟิลิปปินส์ในช่วงสี่เดือนแรกของปี 2026 อยู่ที่ประมาณ 1.68 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 18% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ความต้องการที่เพิ่มขึ้นจากฟิลิปปินส์ยังส่งผลให้ราคาข้าวส่งออกของเมียนมาพุ่งสูงขึ้นสู่ระดับสูงสุดในรอบเก้าเดือน ซึ่งเป็นการตอกย้ำตำแหน่งของเมียนมาในตลาดระดับภูมิภาค

ที่มา *Oryza.com*

กัมพูชา

สำนักงานเกษตรต่างประเทศประจำประเทศกัมพูชา (USDA Post) กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA) ได้เผยแพร่รายงานดุลข้าวฉบับล่าสุดของประเทศกัมพูชา (Cambodia) โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ตามรายงานของ USDA Post ภาคการผลิตข้าวของกัมพูชามีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งในปีการตลาด 2026/27 (Marketing Year: MY 2026/27) หลังจากเผชิญฤดูกาลผลิตที่ทำหายในปีก่อนหน้า ซึ่งได้รับผลกระทบจากต้นทุนปัจจัยการผลิตที่อยู่ในระดับสูงและปัญหาการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน

USDA Post คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวเปลือก (Rough Rice) ของกัมพูชาจะอยู่ที่ 14.43 ล้านตันในปีการตลาด 2026/27 เพิ่มขึ้นจากระดับ 13.28 ล้านตันในปีการตลาด 2025/26 ขณะที่ผลผลิตข้าวสาร คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 8.8 ล้านตัน จากระดับ 8.1 ล้านตันในปีก่อนหน้า หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 8.6

การฟื้นตัวของผลผลิตดังกล่าวได้รับแรงสนับสนุนจากการขยายพื้นที่เก็บเกี่ยวเป็น 3.85 ล้านเฮกตาร์ การใช้ปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ต้นทุนเชื้อเพลิงที่ลดลง รวมถึงปริมาณน้ำที่เอื้ออำนวยในลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong River Basin) นอกจากนี้ ผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่เพาะปลูกคาดว่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 3.74 ตันต่อเฮกตาร์ จาก 3.51 ตันต่อเฮกตาร์ในปีการตลาด 2025/26

ขณะที่ การบริโภคข้าวภายในประเทศคาดว่าจะทรงตัวอยู่ที่ประมาณ 4.2 ล้านตันในปีการตลาด 2026/27 อย่างไรก็ตาม การเติบโตของการบริโภคข้าวถูกจำกัดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภคอาหาร โดยเฉพาะในเขตเมือง ซึ่งผู้บริโภคหันไปบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารที่ทำจากข้าวสาลีและอาหารพร้อมรับประทาน (Convenience Foods) มากขึ้น โดยการนำเข้าข้าวสาลีที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 41 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน 2026 สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการกระจายตัวของรูปแบบการบริโภคอาหารที่ดำเนินต่อเนื่องในประเทศ

ด้านการส่งออกข้าวของกัมพูชาคาดว่าจะอยู่ที่ 4.1 ล้านตันในปีการตลาด 2026/27 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากระดับ 4.0 ล้านตันในปีการตลาด 2025/26 ขณะที่อุปสงค์นำเข้าข้าวจากตลาดหลักยังคงแข็งแกร่ง โดยเฉพาะจากประเทศเวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน สหภาพยุโรป และฟิลิปปินส์

การส่งออกข้าวสารของกัมพูชาเติบโตอย่างโดดเด่น โดยในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน 2026 ปริมาณการส่งออกอยู่ที่เกือบ 470,000 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 70 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะเดียวกันฟิลิปปินส์ได้ก้าวขึ้นมาเป็นหนึ่งในตลาดที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยคาดว่าปริมาณส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์จะเพิ่มขึ้นแตะระดับ 200,000 ตันภายในสิ้นปี 2026

ทั้งนี้ คาดว่าปริมาณการส่งออกข้าวสารอย่างเป็นทางการของกัมพูชาจะทะลุระดับ 1 ล้านตันภายในปีปฏิทิน 2026

กัมพูชายังคงมีสถานะเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวสุทธิ (Net Rice Exporter) และมีการนำเข้าข้าวในปริมาณจำกัด โดย USDA Post คาดว่าการนำเข้าข้าวจะอยู่ที่ 20,000 ตันในปีการตลาด 2026/27 ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงจากปีการตลาด 2025/26

สำหรับราคาข้าวในปีการตลาด 2026/27 มีแนวโน้มเคลื่อนไหวในระดับที่เอื้อต่อเกษตรกรและผู้ผลิต โดยอุปทานข้าวที่ตึงตัวในช่วงปีการตลาด 2025/26 ส่งผลให้ราคาข้าวหน้าไร่นา (Farm-Gate Prices) ปรับตัวสูงขึ้น

และช่วยเพิ่มความสามารถในการทำกำไรของเกษตรกร ซึ่งเป็นปัจจัยจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกและกลับมาใช้ปุ๋ยในระดับปกติ

นอกจากนี้ กัมพูชายังคงได้รับประโยชน์จากความสามารถในการแข่งขันด้านราคาเมื่อเปรียบเทียบกับข้าวเวียดนาม ซึ่งช่วยเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันในตลาดส่งออกสำคัญ อาทิ จีนและฟิลิปปินส์

สต็อกข้าวคงเหลือปลายงวด (Ending Stocks) คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเป็นประมาณ 1.09 ล้านตันในปีการตลาด 2026/27 จากระดับ 571,000 ตันในปีการตลาด 2025/26 ซึ่งการเพิ่มขึ้นดังกล่าวเป็นผลมาจากการฟื้นตัวของผลผลิตข้าวและสถานการณ์อุปทานโดยรวมที่ปรับตัวดีขึ้น

ด้านนโยบายภาครัฐด้านชาวนั้น (Rice Policy) รัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการสร้างความมั่นคงด้านปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ภายหลังจากที่การขาดแคลนปุ๋ยและเชื้อเพลิงได้ส่งผลกระทบต่อการผลิตในปีการตลาด 2025/26

ในเดือนพฤษภาคม 2026 สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ให้คำมั่นสนับสนุนการจัดหาน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และปุ๋ยแก่กัมพูชา

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงแห่งกัมพูชา (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) เร่งดำเนินการเจรจาเพื่อนำเข้าปุ๋ยเพิ่มเติม รวมถึงผลักดันการผลิตปุ๋ยภายในประเทศให้เพิ่มขึ้น เพื่อช่วยลดการพึ่งพาการนำเข้า เสริมสร้างเสถียรภาพของภาคการเกษตร และยกระดับความมั่นคงทางอาหารของประเทศในระยะยาว

ที่มา *Oryza.com*

เมียนมา

สำนักข่าวโกลบอลนิวไลท์ออฟเมียนมา (Global New Light of Myanmar) รายงานว่า ตลาดข้าวภายในประเทศของเมียนมากำลังอยู่ในภาวะชะลอตัวในช่วงฤดูฝนหรือฤดูมรสุม โดยข้อมูลจากตลาดค้าส่งสินค้าเกษตรบะยิ่นนอง (Bayintnaung Commodity Wholesale Market) ซึ่งตั้งอยู่ในเมืองมายางอน (Mayangon Township) นครย่างกุ้ง (Yangon Region) ระบุว่า บรรยากาศการซื้อขายข้าวโดยรวมยังคงซบเซา

โดยปกติแล้ว การซื้อขายข้าวทุกประเภท ทั้งข้าวคุณภาพพรีเมียมและข้าวคุณภาพทั่วไป จะชะลอตัวลงในช่วงฤดูมรสุม เนื่องจากเป็นช่วงที่กิจกรรมทางการค้าลดลงตามฤดูกาล

ผู้ค้าข้าวรายหนึ่งซึ่งประกอบธุรกิจอยู่ใน ตลาดค้าส่งบะยิ่นนอง (Bayintnaung Wholesale Market) เปิดเผยว่า ขณะนี้ตลาดภายในประเทศอยู่ในภาวะซบเซา ขณะที่ราคาข้าวพันธุ์คุณภาพทั่วไป (Non-premium Rice) หลายชนิด ได้แก่ ข้าวเอมะตะ (Aemahta) ข้าวมะนาวธุกกะ (Manawthukha) และ ข้าวอายุเก็บเกี่ยว 90 วัน (90-day matured rice) ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความต้องการซื้อจากผู้ส่งออกชะลอตัวลง

ทั้งนี้ ระบบการลำเลียงข้าวเข้าสู่คลังสินค้าตลาดค้าส่งบะยิ่นนอง (Bayintnaung Commodity Depot) มีความเชื่อมโยงกับหลายปัจจัย ได้แก่ วงจรการผลิต ผลผลิตในพื้นที่ การขนส่ง และคำสั่งซื้อเพื่อการส่งออกภายใต้เงื่อนไข เอฟโอบี (FOB)

สำหรับข้าวสารและปลายข้าวที่เข้าสู่ตลาดค้าส่งบะยิ่นนอง (Bayintnaung Wholesale Market) นั้น ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากภาคพะโค (Bago Region) ภาคอิรวดี (Ayeyawady Region) และภาคมัณฑะเลย์

(Mandalay Region) ซึ่งถือเป็นแหล่งผลิตข้าวสำคัญของประเทศเมียนมา ก่อนกระจายสู่ตลาดค้าส่งและภาคการส่งออกต่อไป

ขณะที่เว็บไซต์ Myanmar Digital News รายงานว่า ตลาดข้าวภายในประเทศของเมียนมา ชะลอตัวลงในช่วงฤดูมรสุมที่กำลังดำเนินอยู่ โดยผู้ค้าในตลาดระบุว่า เป็นรูปแบบที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี เนื่องจากกิจกรรมการซื้อขายมักลดลงในช่วงฤดูฝน แม้ว่ากิจกรรมการซื้อขายจะอ่อนตัวลง แต่ราคาข้าวคุณภาพต่ำหลายชนิดยังคงปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ข้าวเอมะตะ (Emata / Emahta) ข้าวมานาวธูคา (Manawthukha) และข้าวอายุ 90 วัน (90-day rice)

ราคาที่ปรับตัวสูงขึ้นดังกล่าวส่งผลให้ข้าวเมียนมาในตลาดส่งออกมีความสามารถในการแข่งขันลดลง ทำให้ผู้ส่งออกลดปริมาณการจัดซื้อและการส่งออกลงตามไปด้วย

ผู้ค้าจากตลาดค้าส่งบายินนอง (Bayintnaung Commodity Wholesale Market) ในนครย่างกุ้ง (Yangon) ระบุว่า การปรับตัวขึ้นของราคาภายในประเทศได้ส่งผลให้ความต้องการจากตลาดส่งออกลดลง แม้ว่าปริมาณการซื้อขายโดยรวมยังคงอยู่ในระดับต่ำก็ตาม

ตลาดค้าส่งบายินนองถือเป็นศูนย์กลางการค้าข้าวที่สำคัญของประเทศ โดยรับสินค้าข้าวและข้าวหักจากพื้นที่ผลิตหลัก ได้แก่ ภูมิภาคพะโค (Bago Region) ภูมิภาคอิรวดี (Ayeyawady Region) ภูมิภาคมัณฑะเลย์ (Mandalay Region)

รายงานระบุว่า กิจกรรมการซื้อขายในตลาดดังกล่าวมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับปัจจัยด้านการผลิต การขนส่ง และคำสั่งซื้อเพื่อการส่งออกแบบ FOB ดังนั้น เมื่อคำสั่งซื้อจากตลาดส่งออกชะลอตัวลง ย่อมส่งผลกระทบต่อปริมาณการซื้อขายภายในประเทศ

โดยภาพรวม ตลาดข้าวของเมียนมาในขณะนี้อยู่ในภาวะ กิจกรรมการซื้อขายอ่อนตัว แต่ระดับราคายังคงทรงตัวในระดับแข็ง โดยมีปัจจัยหลักที่กดดันตลาด ได้แก่ สภาพฤดูกาลมรสุมที่ทำให้การค้าชะลอตัว ความต้องการซื้อจากตลาดส่งออกที่ลดลง ภาวะราคาภายในประเทศที่ปรับตัวสูงขึ้น

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงโครงสร้างตลาดที่ยังพึ่งพาปัจจัยฤดูกาลและคำสั่งซื้อจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้โมเมนตัมของตลาดโดยรวมยังคงอ่อนแอในระยะสั้น

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว The Manila Bulletin รายงานว่า ฟิลิปปินส์อาจเตรียมนำมาตรการปกป้องการนำเข้า (Safeguard Measures) มาใช้เพื่อควบคุมการนำเข้าข้าว หลังจากกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) สรุปผลการไต่สวนเบื้องต้นว่า การเพิ่มขึ้นของการนำเข้าข้าวเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายโดยตรงต่อเกษตรกรและอุตสาหกรรมการผลิตข้าวภายในประเทศ

ตามคำวินิจฉัยที่ 18 (Decision No. 18: DO 18) ซึ่งออกเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2569 กระทรวงเกษตรระบุว่า ผลการไต่สวนพบความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship) ระหว่างการเพิ่มขึ้นของการนำเข้าข้าวกับความเสียหายร้ายแรง (Serious Injury) ที่เกิดขึ้นต่ออุตสาหกรรมการผลิตข้าวของประเทศ

แม้ว่ากระทรวงเกษตรจะยังไม่ได้เปิดเผยรายละเอียดของผลการไต่สวน แต่ได้ระบุว่าส่งสำนวนคดีให้แก่ คณะกรรมาธิการภาษีศุลกากร (Tariff Commission: TC) เพื่อดำเนินการไต่สวนอย่างเป็นทางการ และพิจารณาว่า มีความจำเป็นต้องใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าหรือไม่

ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรการปกป้องการนำเข้า พ.ศ. 2543 (Republic Act No. 8800: Safeguards Act) รัฐบาลสามารถนำมาตราการต่างๆ มาใช้เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ การจัดเก็บอากรปกป้องเพิ่มเติม (Safeguard Duties) การกำหนดโควตาการนำเข้า (Import Quotas: QRs) หรือ มาตรการทางการค้าอื่นที่เหมาะสม

การไต่สวนของ DA มีขึ้นตามข้อเสนอของ สหพันธ์เกษตรกรเสรี (Free Farmers Federation: FFF) และ พรรคมีกซาคา (Magsasaka Party) โดยครอบคลุมข้อมูลในช่วงปี 2563 ถึงเดือนสิงหาคม 2568 (2020–August 2025)

ขณะเดียวกัน กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ได้แจ้งต่อองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ว่าได้เริ่มกระบวนการไต่สวนมาตรการปกป้องการนำเข้า หลังจากผู้ยื่นคำร้องเห็นว่าการเพิ่มขึ้นของการนำเข้าข้าวเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง และเป็นภัยคุกคามต่ออุตสาหกรรมการผลิตข้าว ภายในประเทศ

ผู้ยื่นคำร้องระบุว่า การนำเข้าข้าวในปริมาณมากมีความเชื่อมโยงกับปัญหาหลายประการ ได้แก่ การลดลงของระดับการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร (Food Self-sufficiency) การหดตัวของพื้นที่เพาะปลูก ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นโดยที่ผลผลิตต่อหน่วยไม่ได้ปรับตัวดีขึ้น รวมถึงช่องว่างระหว่างราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ (Farmgate Price) กับราคาข้าวสารจำหน่ายปลีก (Retail Price) ที่ขยายตัวมากขึ้น

ก่อนหน้านี้ นายราอูล มอนเตมายอร์ (Raul Montemayor) ผู้อำนวยการบริหารระดับชาติของ FFF ได้ วิพากษ์วิจารณ์ว่า แนวทางของกระทรวงเกษตรที่ระบุว่าการนำเข้าข้าวเป็นเพียงมาตรการสุดท้ายเพื่อแก้ไขปัญหา ผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอและราคาข้าวที่สูงนั้น ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

นายมอนเตมายอร์ก้าวว่า กระทรวงเกษตรได้เปิดทางให้ภาคเอกชนนำเข้าข้าวได้อย่างเสรีภายใต้อัตรา ภาษีนำเข้าที่อยู่ในระดับต่ำ และไม่ได้บังคับใช้มาตรการอากรปกป้อง แม้ว่าปริมาณการนำเข้าจะเพิ่มสูงจนก่อให้เกิด ความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อเกษตรกรก็ตาม

ในปีนี้ ฟิลิปปินส์ได้เพิ่มการนำเข้าข้าวเพื่อเสริมปริมาณอุปทานภายในประเทศ ท่ามกลางการคาดการณ์ว่า ผลผลิตข้าวในประเทศอาจลดลงจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และความเสี่ยงจาก ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño)

ข้อมูลล่าสุดจาก สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry: BPI) ระบุว่า ในช่วง เดือนมกราคม- พฤษภาคม 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวรวม 2.31 ล้านตัน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จาก 1.93 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของ ปีก่อน

หากคณะกรรมาธิการภาษีศุลกากร (TC) มีความเห็นว่าควรใช้มาตรการปกป้องการนำเข้า รัฐบาล ฟิลิปปินส์อาจพิจารณาปรับเพิ่มอัตราภาษีนำเข้าข้าว กำหนดโควตาการนำเข้า หรือใช้มาตรการทางการค้าอื่น เพื่อ ปกป้องอุตสาหกรรมการผลิตข้าวภายในประเทศจากความเสียหายเพิ่มเติม

ด้านกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Agriculture: USDA) ระบุว่า หากผลการไต่ สวนนำไปสู่การบังคับใช้มาตรการปกป้องการนำเข้า ปริมาณการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในปีการตลาด 2569/70 (2026/27 Marketing Year) อาจเผชิญแรงกดดันให้ปรับลดลง

ทั้งนี้ ก่อนหน้านี้ USDA ได้ปรับเพิ่มประมาณการการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในปีการตลาด 2569/70 เป็น 5.2 ล้านตัน จากประมาณการเดิมที่ 5.1 ล้านตัน โดยสำหรับข้าว ปีการตลาดของฟิลิปปินส์เริ่มตั้งแต่เดือน กรกฎาคมของปีหนึ่งไปสิ้นสุดในเดือนมิถุนายนของปีถัดไป

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2569) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 2,504,150.37 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,241 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 9.4% เมื่อเทียบกับ 2,289,463 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,941 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 381,367.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 251 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 36.2% เมื่อเทียบกับ 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการนำเข้าจำนวน 442,866.49 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 420 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 63.5% เมื่อเทียบกับ 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมีนาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 481,457.87 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 454 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 31.1% เมื่อเทียบกับ 367,117.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 505 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนเมษายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 412,200.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ลดลงประมาณ 18.0% เมื่อเทียบกับ 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 591,666.48 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 484 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 16.5% เมื่อเทียบกับ 508,013.83 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 573 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมิถุนายน 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2569) มีการนำเข้าจำนวน 194,591.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 207 ใบ) ลดลงประมาณ 46.1% เมื่อเทียบกับ 360,870.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,112,266.10 ตัน (สัดส่วน 84.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยไทยจำนวน 193,577.11 ตัน (สัดส่วน 7.7%) เมียนมาจำนวน 120,396.90 ตัน (สัดส่วน 4.8%) กัมพูชา 63,695 ตัน (สัดส่วน 2.5%) อินเดีย 9,912.35 ตัน (สัดส่วน 0.4%) ปากีสถาน 3,866 ตัน (สัดส่วน 0.2%) เกาหลีใต้ 400 ตัน ญี่ปุ่น 32 ตัน และอิตาลี 4.9 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2569) มีจำนวนรวม 3,289 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 3,492,771.51 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 453 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 484,060.91 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 489 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 497,179.98 ตัน

- เดือนมีนาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 495 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 463,090.16 ตัน
- เดือนเมษายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 677 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 811,740.63 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 663 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 855,526.76 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2569) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 512 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 381,173.07 ตัน

สำนักข่าว Manila Bulletin รายงานว่า ผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์จะสามารถเข้าถึงข้าวนำเข้าจากประเทศกัมพูชา ได้มากขึ้นในปี นี้ หลังจากการส่งออกข้าวจากกัมพูชามีแนวโน้มขยายตัวมากกว่า 50 เท่า เมื่อเทียบกับปีก่อน ตามการคาดการณ์ของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA)

USDA อ้างอิงประมาณการของ สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodia Rice Federation: CRF) ซึ่งระบุว่า การส่งออกข้าวของกัมพูชาไปยังฟิลิปปินส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 200,000 ตัน ภายในสิ้นปีนี้ จากเพียง 3,510 ตัน ในปี 2568 ภายใต้ประมาณการดังกล่าว ฟิลิปปินส์จะมีสัดส่วนคิดเป็นประมาณ 20% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของกัมพูชาในปี นี้ ซึ่งคาดว่าจะมีปริมาณรวมมากกว่า 1 ล้านตัน

CRF ระบุว่า การขยายตัวของการส่งออกไปยังฟิลิปปินส์มีปัจจัยสนับสนุนจากการที่ฟิลิปปินส์เพิ่มโควตาการนำเข้าข้าว รวมถึงความได้เปรียบของข้าวสารกัมพูชาในด้าน ความคุ้มค่าระหว่างราคาและคุณภาพ

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง USDA ระบุว่า ความต้องการในตลาดฟิลิปปินส์สำหรับ ข้าวขาวเมล็ดยาวเกรดสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity-Grade Long-Grain White Rice) ยังคงแข็งแกร่ง ซึ่งราคาข้าวจากกัมพูชามีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าประเทศผู้ส่งออกรายอื่น

ด้านสำนักงานวิจัยนโยบายและงบประมาณแห่งรัฐสภา (Congressional Policy and Budget Research Department: CPBRD) ระบุในรายงานว่า ฟิลิปปินส์สามารถเจรจาจัดซื้อข้าวจากกัมพูชาได้ในเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์มากขึ้น ภายหลังจากทั้งสองประเทศลงนามในข้อตกลงความร่วมมือด้านการเกษตร เมื่อเดือนกันยายน 2568

ก่อนหน้านี้ นายฟรานซิสโก ทิอู ลอเรล (Francisco Tiu Laurel) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Secretary of Agriculture) เปิดเผยว่า รัฐบาลยังคงเปิดกว้างต่อการนำเข้าสินค้าเกษตรจากกัมพูชาเพิ่มเติมเพื่อรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น

ขณะเดียวกัน นางดิธ ตินา (Dith Tina) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของกัมพูชา (Minister of Agriculture, Forestry, and Fisheries) แสดงความเชื่อมั่นต่อแนวโน้มการเติบโตของตลาด ข้าวหอมคุณภาพพรีเมียม (Premium Aromatic Rice) ซึ่งกำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในกรุงมะนิลา และเขตเมืองสำคัญอื่นๆ ของฟิลิปปินส์

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากสำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry: BPI) ระบุว่า ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวจากกัมพูชาเพียง 60,860 ตัน ซึ่งยังต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งอยู่ประมาณ 70% โดยข้าวจากกัมพูชามีสัดส่วนเพียง 2.51% ของปริมาณการนำเข้าข้าวทั้งหมดของฟิลิปปินส์ ขณะที่เวียดนาม (Vietnam) ยังคงครองสถานะผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุด โดยมีสัดส่วนเกือบ 85% ของการนำเข้าทั้งหมด

ข้อมูลของ BPI ยังระบุว่า การนำเข้าข้าวจากเวียดนามมีปริมาณสะสมแล้ว 2.06 ล้านตัน ซึ่งต่ำกว่าปริมาณนำเข้ารวมทั้งปี 2568 ที่ 2.76 ล้านตัน เพียงเล็กน้อย หรือประมาณกว่าหนึ่งในสี่ โดยภาพรวม การนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในช่วง 5 เดือนแรกของปี เพิ่มขึ้น 20% สู่ระดับ 2.31 ล้านตัน เมื่อเทียบกับ 1.93 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีก่อน

ทั้งนี้ CPBRD ซึ่งเป็นหน่วยงานคลังสมอง (Think Tank) ของสภาผู้แทนราษฎรฟิลิปปินส์ (House of Representatives) ระบุว่า การขยายตัวของ การนำเข้าข้าวมีสาเหตุหลักจากการคาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวภายในประเทศจะปรับตัวลดลง

จากแรงกดดันของต้นทุนปัจจัยการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับความเสี่ยงจากการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญรุนแรง (Extreme El Niño) คาดว่าผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ในปีนี้จะลดลงเหลือ 18.6 ล้านตัน จากเป้าหมายสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่เคยตั้งไว้ที่ 20.28 ล้านตัน

สำนักข่าว Manila Bulletin ยังรายงานว่า กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (United States Department of Agriculture: USDA) ได้ปรับเพิ่มคาดการณ์การนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ หลังปรับลดประมาณการผลผลิตภายในประเทศ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ได้ปรับเพิ่มประมาณการการนำเข้าข้าวของประเทศ สำหรับปีการตลาด (Marketing Year: MY) ที่กำลังจะเริ่มต้นขึ้น เป็น 5.20 ล้านตัน จากเดิม 5.10 ล้านตัน หลังประเมินว่าผลผลิตข้าวภายในประเทศจะต่ำกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้

ในรายงาน Grain and Feeds ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2569 USDA ระบุว่า ฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นอีก 100,000 ตัน ในปีการตลาด 2569/2570 (2026/2027) ซึ่งจะเริ่มต้นในเดือนหน้าและสิ้นสุดในเดือนมิถุนายนของปีถัดไป โดยรายงานระบุว่า การปรับเพิ่มประมาณการนำเข้าครั้งนี้มีสาเหตุมาจากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของความต้องการบริโภค ประกอบกับการคาดการณ์ว่าการผลิตข้าวสาร (Milled Rice) ภายในประเทศจะลดลง อันเป็นผลจากต้นทุนการผลิตที่ยังอยู่ในระดับสูง

ตามรายงาน USDA คาดว่าผลผลิตข้าวสารของฟิลิปปินส์ในปีการตลาดที่จะมาถึงจะลดลงประมาณ 100,000 ตัน เหลือ 12.30 ล้านตัน จากประมาณการเดิมที่ 12.40 ล้านตัน ขณะเดียวกัน พื้นที่เพาะปลูกข้าวทั่วประเทศมีแนวโน้มลดลงเหลือ 4.65 ล้านเฮกตาร์ จากเดิมที่คาดไว้ 4.70 ล้านเฮกตาร์

รายงานระบุว่า ต้นทุนปัจจัยการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้นยังคงเป็นแรงกดดันต่อพื้นที่เพาะปลูก เนื่องจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและปุ๋ยที่อยู่ในระดับสูงส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของเกษตรกรลดลง และลดแรงจูงใจในการขยายพื้นที่เพาะปลูก

แม้ว่ากระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) จะดำเนินมาตรการอุดหนุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและจัดสรรปุ๋ยเพื่อบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากวิกฤตในภูมิภาคตะวันออกกลาง (Middle East) ต่อเกษตรกร แต่ USDA ระบุว่า มาตรการดังกล่าวสามารถชดเชยภาระจากต้นทุนปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้นได้เพียงบางส่วนเท่านั้น

นอกจากนี้ USDA ยังชี้ว่า การผลิตข้าวภายในประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่นาชลประทานในที่ราบลุ่ม จะได้รับผลกระทบจากระดับน้ำที่ลดลงในอ่างเก็บน้ำของเขื่อนหลักหลายแห่ง ซึ่งเริ่มปรากฏให้เห็นตั้งแต่เดือนนี้

ขณะเดียวกัน จากความเสี่ยงที่ปรากฏของปรากฏการณ์ ซูเปอร์เอลนีโญ (Super El Niño) หน่วยงานดังกล่าวประเมินว่า ผลผลิตข้าวในช่วงหลายเดือนข้างหน้าอาจลดลงเพิ่มเติม เมื่อผลกระทบจากการลดลงของปริมาณน้ำเพื่อการชลประทานและภาวะภัยแล้งปรากฏชัดเจนมากยิ่งขึ้น

แม้ว่าผลผลิตข้าวภายในประเทศจะลดลง แต่ USDA คาดว่าปริมาณการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์จะยังคงเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง ภายหลังจากที่รัฐบาลกำหนดเพดานราคาข้าวนำเข้าไว้ที่กิโลกรัมละ 50 เปโซ ซึ่งมาตรการดังกล่าว ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการปรับขึ้นราคาข้าวที่รุนแรงเกินควร คาดว่าจะทำให้อัตราค่าไถ่ของผู้นำเข้าลดลง ส่งผลให้แรงจูงใจในการนำเข้าข้าวเพิ่มเติมอ่อนตัวลง

USDA ยังระบุว่า การบังคับใช้ กลไกการจัดเก็บภาษีศุลกากรตามดัชนีราคา (Price-Indexed Tariff Mechanism) ส่งผลให้ต้นทุนข้าวนำเข้าที่ท่าเรือ (Landed Cost) ปรับเพิ่มขึ้นตามระดับราคาข้าวในตลาดโลก ซึ่งยังทำให้อุปสงค์การนำเข้าจากภาคการค้าลดลง

รายงานระบุว่า ผลลัพธ์สุทธิคือ ช่องว่างด้านอุปทานที่เกิดจากการผลิตที่ลดลง จะได้รับการชดเชยบางส่วนจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น และอีกส่วนหนึ่งจากการนำสต็อกข้าวคงเหลือปลายงวดมาใช้

USDA คาดการณ์ว่า ปริมาณสต็อกข้าวคงเหลือปลายปีการตลาดของฟิลิปปินส์ในปีการตลาด 2569/2570 จะอยู่ที่ 2.64 ล้านตัน ลดลง 5.4% จากประมาณการเดิมที่ 2.79 ล้านตัน ขณะเดียวกัน การบริโภคข้าวสารของประเทศคาดว่าจะทรงตัวที่ 17.65 ล้านตัน แม้จะคำนึงถึงผลกระทบจากราคาข้าวปลีกที่ปรับตัวสูงขึ้นแล้วก็ตาม

ทั้งนี้ ข้อมูลจากภาครัฐของฟิลิปปินส์ระบุว่า การนำเข้าข้าวของประเทศในช่วงเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม อยู่ที่ 2.31 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 20% เมื่อเทียบกับ 1.93 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีก่อน

ที่มา *Oryza.com*

อินโดนีเซีย

ประธานาธิบดีปราโบโว ซูเบียนโต ของอินโดนีเซีย มุ่งมั่นผลักดันให้อินโดนีเซียเป็นแหล่งผลิตอาหารรายใหญ่ของโลก ด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในภาคการเกษตร รวมทั้งให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

ประธานาธิบดีซูเบียนโตได้แสดงทัศนะเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2569 ว่า ประเด็นความมั่นคงทางอาหารที่อินโดนีเซียกำลังผลักดัน จะช่วยให้ประเทศพัฒนาอย่างมั่นคง และมีระบบเศรษฐกิจที่ยืดหยุ่นต่อวิกฤตต่างๆ เช่น ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ และการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

ปัจจุบัน อินโดนีเซียสามารถผลิตข้าวและข้าวโพดได้ในปริมาณสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ระบุว่า ผลผลิตข้าวของอินโดนีเซียอยู่อันดับ 1 ของอาเซียน และอันดับ 4 ของโลก รองจากอินเดีย จีน และบังกลาเทศ

รัฐบาลอินโดนีเซียให้ความสำคัญกับนโยบายการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยการเพิ่มผลผลิตต้องดำเนินควบคู่กับการยกระดับสวัสดิการและความเป็นอยู่ของเกษตรกร นอกจากนี้ FAO คาดว่า ในฤดูผลิต 2569–2570 อินโดนีเซียจะมีปริมาณข้าวสำรองอยู่ที่ 7.8 ล้านตัน จากที่รัฐบาลระบุว่าปัจจุบันมีมากกว่า 5 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตข้าวปี 2568 อยู่ที่ 34.69 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2567 ร้อยละ 13.2

อย่างไรก็ดี อินโดนีเซียยอมรับว่าผลผลิตข้าวต่อไร่ยังตามหลังเวียดนาม การเร่งเพิ่มผลผลิตต่อไร่จึงต้องอาศัยเทคโนโลยี ควบคู่กับการช่วยเหลือและสนับสนุนเกษตรกรรายย่อย ซึ่งเป็นกระดูกสันหลังของประเทศ เช่น

การพัฒนาระบบชลประทาน และการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์คุณภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร ลดการพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ และอาจก้าวสู่การเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวในอนาคต

สำนักข่าวอันตารา (Antara News) รายงานโดยอ้างคำกล่าวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร อินโดนีเซีย และผู้อำนวยการสำนักงานอาหารแห่งชาติอินโดนีเซีย (National Food Agency: NFA) ว่า ปัจจุบัน ปริมาณสำรองข้าวของอินโดนีเซียได้เพิ่มขึ้นเกินระดับ 5 ล้านตันเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ โดยอยู่ที่ประมาณ 5.2-5.3 ล้านตัน และคาดว่าจะเพียงพอต่อการรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศไปจนถึงเดือนพฤษภาคม 2570

รัฐบาลอินโดนีเซียระบุว่า ปริมาณข้าวสำรองในระดับสูงดังกล่าวจะช่วยเสริมความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ และทำหน้าที่เป็นกันชนสำคัญในการรองรับความเสี่ยงจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่กำลังพัฒนา อยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนช่วยรักษาเสถียรภาพด้านอุปทานและราคาสินค้าอาหารภายในประเทศ

การประเมินดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลตัวเลขล่าสุดของอินโดนีเซีย ซึ่งคาดการณ์ว่าในปี 2569 ประเทศ จะมีผลผลิตข้าวรวม 34.76 ล้านตัน ขณะที่ปริมาณการบริโภคภายในประเทศอยู่ที่ประมาณ 31.1 ล้านตัน ส่งผลให้มีส่วนเกินผลผลิตและคาดว่าจะมีปริมาณข้าวคงเหลือ ณ สิ้นปีอยู่ที่ประมาณ 16.24 ล้านตัน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประเมินว่า ปริมาณสต็อกดังกล่าวเพียงพอที่จะสามารถรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศได้ราว 5 เดือนในปี 2570 และคาดว่าจะระดับสต็อกจะเพิ่มสูงขึ้นอีกภายหลังฤดูเก็บเกี่ยวหลัก ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน 2570

แม้ว่าจะมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญต่อภาคการเกษตร แต่เจ้าหน้าที่ของอินโดนีเซียเชื่อว่าผลกระทบต่อการผลิตข้าวจะอยู่ในวงจำกัด โดยสำนักงานสถิติอินโดนีเซีย (Statistics Indonesia) คาดการณ์ว่า ผลผลิตข้าวในช่วงเดือนมกราคม-กรกฎาคม 2569 จะลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนเพียงเล็กน้อย และประเทศยังคงมีแนวโน้มรักษาระดับผลผลิตส่วนเกินไว้ได้ในระดับสูง

รัฐบาลอินโดนีเซียระบุว่า ความสำเร็จดังกล่าวเป็นผลจากการขยายพื้นที่เพาะปลูก การพัฒนาและปรับปรุงระบบชลประทาน ตลอดจนมาตรการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าเพื่อรับมือกับความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

ทั้งนี้ ปริมาณข้าวสำรองของอินโดนีเซียได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากประมาณ 3.5 ล้านตัน ณ สิ้นปี 2568 สู่ระดับมากกว่า 5 ล้านตันในเดือนมิถุนายน 2569 นับเป็นระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ของประเทศ

รัฐบาลอินโดนีเซียยังยืนยันว่า ปัจจุบันประเทศไม่ได้มีการนำเข้าข้าวเพิ่มเติม และกำลังพึ่งพาการเพิ่มผลผลิตภายในประเทศ รวมถึงการขยายพื้นที่เพาะปลูก เพื่อรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศและรักษาระดับความมั่นคงด้านอาหารในระยะยาว

สำนักข่าว Antara News รายงานว่า อินโดนีเซียได้ขยายโครงการให้ความช่วยเหลือด้านข้าว ท่ามกลางระดับสต็อกข้าวของรัฐบาลที่อยู่ในระดับสูงเป็นประวัติการณ์ ซึ่งสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการสร้างเสถียรภาพด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) และเสถียรภาพด้านราคา

อินโดนีเซียได้กระจายข้าวจากคลังสำรองข้าวของรัฐบาล (Government Rice Reserves: CBP) รวมทั้งสิ้น 7.75 ล้านตันระหว่างปี 2023–2025 เพื่อดำเนินมาตรการรักษาเสถียรภาพด้านอุปทานและราคา เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร และสนับสนุนกำลังซื้อของครัวเรือน โดยการบริหารจัดการคลังสำรองดังกล่าวอยู่ภายใต้

ความรับผิดชอบของสำนักงานอาหารแห่งชาติอินโดนีเซีย (National Food Agency: Bapanas) และหน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐ Perum Bulog (Bulog)

ปริมาณการกระจายข้าวเพิ่มขึ้นจาก 2.76 ล้านตันในปี 2023 เป็น 3.37 ล้านตันในปี 2024 ก่อนจะลดลงเหลือ 1.62 ล้านตันในปี 2025

การกระจายข้าวดังกล่าวดำเนินผ่านหลายช่องทาง ได้แก่ โครงการรักษาเสถียรภาพอุปทานและราคาอาหาร (Food Supply and Price Stabilization Program: SPHP) โครงการช่วยเหลือด้านอาหารแก่ครัวเรือนผู้มีสิทธิ์จำนวน 33.2 ล้านครัวเรือน โครงการจัดสรรงบประมาณ และโครงการช่วยเหลือฉุกเฉินแก่ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ในปี 2025 สัดส่วนการกระจายข้าวส่วนใหญ่ถูกจัดสรรให้แก่โครงการ SPHP จำนวน 802,900 ตัน รองลงมาเป็นโครงการช่วยเหลือด้านอาหาร 710,780 ตัน โครงการจัดสรรงบประมาณ 92,100 ตัน และโครงการตอบสนองภาวะฉุกเฉิน 13,160 ตัน รัฐบาลอินโดนีเซียมีแผนจะดำเนินโครงการดังกล่าวต่อเนื่องและขยายขอบเขตเพิ่มเติมในปี 2026 เพื่อสนับสนุนครัวเรือนกลุ่มเปราะบาง และรักษาเสถียรภาพราคาข้าวภายในประเทศ

ทั้งนี้ สต็อกข้าวของอินโดนีเซียยังคงอยู่ในระดับสูงเป็นประวัติการณ์ โดย ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2026 สำนักงานโลจิสติกส์แห่งรัฐ Perum Bulog (Bulog) มีปริมาณสต็อกข้าวอยู่ที่ 5.2 ล้านตัน โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการจัดซื้อข้าวภายในประเทศจำนวน 3.18 ล้านตันนับตั้งแต่ต้นปี และสต็อกคงเหลือที่ยกมาจากปี 2025

รัฐบาลอินโดนีเซียมีแนวโน้มเพิ่มการพึ่งพาการผลิตภายในประเทศในการสร้างและรักษาคลังสำรอง ซึ่งสะท้อนเป้าหมายเชิงนโยบายในการบรรลุและรักษาความพอเพียงด้านข้าว (Rice Self-Sufficiency) ในระยะยาว

สำนักข่าว Antara News รายงานว่า สำนักงานโลจิสติกส์แห่งชาติอินโดนีเซีย (Badan Urusan Logistik: Bulog) ได้เตรียมข้าวขาวคุณภาพพรีเมียมชนิดข้าว 5% (5% Broken Premium Rice) ปริมาณ 200,000 ตัน สำหรับการส่งออก สะท้อนถึงผลผลิตข้าวที่อยู่ในระดับสูงเป็นประวัติการณ์ และปริมาณสต็อกข้าวภาครัฐที่มีอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์

แผนการส่งออกในระยะแรกประกอบด้วย การส่งออกข้าวไปยังมาเลเซีย 200,000 ตัน ไปยังสิงคโปร์ 10,000 ตัน และไปยังสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (United Arab Emirates: UAE) จำนวน 50,000 ตันต่อเดือน นอกจากนี้ Bulog ยังอยู่ระหว่างการแสวงหาโอกาสขยายตลาดส่งออกไปยัง ทิมอร์-เลสเต (Timor-Leste) และ ปาปัวนิวกินี (Papua New Guinea) อีกด้วย

Bulog ระบุว่า ข้าวสำหรับการส่งออกได้จัดเตรียมไว้พร้อมแล้ว และสามารถดำเนินการส่งมอบได้ทันที หากการเจรจาและข้อตกลงทางการค้ากับประเทศคู่ค้าบรรลุผลสำเร็จ โดยแผนการส่งออกดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากปริมาณ ข้าวสำรองของรัฐบาลอินโดนีเซีย (Government Rice Reserves) ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 5.1 ล้านตัน นับเป็นระดับสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ และมีปริมาณมากเกินกว่าความสามารถในการจัดเก็บของคลังสินค้าของรัฐบาล

ขณะเดียวกัน หนังสือพิมพ์ Jakarta Globe รายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซียได้เสนอส่งออกข้าว 10,000 ตัน ให้แก่สิงคโปร์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการร่วมมือด้านการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารระหว่างสองประเทศ

ข้อเสนอดังกล่าวได้รับการหารือระหว่าง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย (Minister of Agriculture of Indonesia) และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความยั่งยืนและสิ่งแวดล้อมของสิงคโปร์ (Minister for Sustainability and the Environment of Singapore) โดยแม้ว่าที่ผ่านมา บริษัทเอกชนของอินโดนีเซียจะเคย

ส่งออกข้าวไปยังสิงคโปร์อยู่แล้ว แต่ความริเริ่มครั้งใหม่นี้มีเป้าหมายในการยกระดับความร่วมมือสู่รูปแบบการค้าระหว่างรัฐบาลที่เป็นทางการมากยิ่งขึ้น ผ่านความร่วมมือระหว่าง Bulog และหน่วยงานหรือภาคีของสิงคโปร์ เพื่อสร้างความมั่นคงและความต่อเนื่องของการค้าข้าวระหว่างทั้งสองประเทศในระยะยาว
ที่มา Oryza.com

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) ประกาศเปิดประมูลจัดซื้อข้าวจากต่างประเทศ โดยเป็นการประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Ordinary Import Tender) ครั้งที่ 3 ปริมาณรวม 46,500 ตัน โดยกำหนดเปิดยื่นซองเสนอราคาในวันที่ 3 กรกฎาคม 2569 ระหว่างเวลา 13.15-14.00 น. ตามเวลามาตรฐานญี่ปุ่น (Japan Standard Time: JST)

ข้าวที่จัดซื้อในครั้งนี้มีกำหนดส่งมอบระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม - 30 พฤศจิกายน 2569 โดยรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ชนิดข้าว ปริมาณ (ตัน) และกำหนดการส่งมอบ แบ่งเป็นรายการต่างๆ ดังนี้

1. สหรัฐอเมริกา (United States) ข้าวขัดสีเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (Medium-grain polished non-glutinous rice) จำนวน 12,000 ตัน ส่งมอบระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม-10 พฤศจิกายน 2569

2. สหรัฐอเมริกา (United States) ข้าวขัดสีเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียวจำนวน 12,000 ตัน ส่งมอบระหว่างวันที่ 5 ตุลาคม-15 พฤศจิกายน 2569

3. สหรัฐอเมริกา (United States) ข้าวขัดสีเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียวจำนวน 12,000 ตัน ส่งมอบระหว่างวันที่ 20 ตุลาคม - 30 พฤศจิกายน 2569

4. ไทย (Thailand) ข้าวเหนียวขัดสีเมล็ดยาว (Glutinous Rice (Long Grain)) จำนวน 1,000 ตัน ส่งถึงปลายทางภายในวันที่ 15 ตุลาคม 2569

5. ไทย (Thailand) ข้าวเหนียวขัดสีเมล็ดยาว จำนวน 1,260 ตัน ส่งถึงปลายทางภายในวันที่ 15 ตุลาคม 2569

6. ไทย (Thailand) ข้าวเหนียวขัดสีเมล็ดยาว จำนวน 1,240 ตัน ส่งถึงปลายทางภายในวันที่ 15 ตุลาคม 2569

7. ข้าวที่มาจากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) ข้าวขัดสีเมล็ดยาวที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-Glutinous Rice (Long Grain)) จำนวน 7,000 ตัน ส่งมอบระหว่างวันที่ 1-31 ตุลาคม 2569

ทั้งนี้ รายละเอียดผลการประมูลสามารถตรวจสอบได้จากประกาศของกระทรวงเกษตร (MAFF) ที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-479.pdf

ทั้งนี้การประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Ordinary Import Tender) ทั้ง 2 ครั้งก่อนหน้านี้นี้ ญี่ปุ่นซื้อข้าวรวมทั้งสิ้น 86,000 ตัน โดยซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดกลาง (Medium Grain Polished Non-Glutinous Rice) จำนวนรวม 72,000 ตัน ประกอบด้วย จากสหรัฐอเมริกา 60,000 ตัน และจากจีนจำนวน 12,000 ตัน และซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดยาว (Long-Grain Polished Non-Glutinous Rice) จำนวนรวม 14,000 ตัน โดยซื้อจากประเทศไทยจำนวน 14,000 ตัน

สำหรับการประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Ordinary Import Tender) ครั้งที่ 2 ของปีงบประมาณ 2569/2570 (เมษายน 2569 ถึงมีนาคม 2570) ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2569 ญี่ปุ่นซื้อข้าวรวม 43,000 ตัน

โดยญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดกลาง (Medium Grain Polished Non-Glutinous Rice) จำนวน 36,000 ตัน ซึ่งประกอบด้วย จากสหรัฐอเมริกาจำนวน 24,000 ตัน และจากจีนจำนวน 12,000 ตัน และซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดยาว (Long-Grain Polished Non-Glutinous Rice) จากประเทศไทยจำนวน 7,000 ตัน โดยราคานำเข้าข้าว (ไม่รวมภาษี) เฉลี่ยอยู่ที่ 146,135 เยนต่อตัน หรือประมาณ 911 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และราคานำเข้าที่รวมภาษีแล้ว อยู่ที่ 157,826 เยนต่อตัน หรือประมาณ 1,001 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

การจัดซื้อข้าวดังกล่าวดำเนินการภายใต้ระบบการนำเข้าข้าวตามพันธกรณีของญี่ปุ่นภายใต้กรอบความตกลงขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ซึ่งกำหนดให้ญี่ปุ่นต้องเปิดตลาดนำเข้าข้าวในปริมาณขั้นต่ำ (Minimum Access Rice) จากต่างประเทศในแต่ละปี

ที่มา *Oryza.com*

เกาหลีใต้

บริษัทการค้าเกษตรและประมงแห่งสาธารณรัฐเกาหลี (Korea Agro-Fisheries & Food Trade Corporation: KAFTC) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลเกาหลีใต้ ได้ประกาศเปิดประมูลระหว่างประเทศเพื่อจัดซื้อข้าวเจ้า (Non-Glutinous Rice) ปริมาณประมาณ 106,607 ตัน ตามประกาศข่าวที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของ KAFTC โดยการเปิดประมูลครั้งนี้เป็นการประมูลนำเข้าข้าวครั้งที่ 5 ของเกาหลีใต้ในปี 2569 (2026)

เกาหลีใต้เปิดประมูลนำเข้าข้าวรวมทั้งสิ้น 106,607 ตัน โดยแบ่งเป็นข้าวกล้องเมล็ดสั้นจากประเทศจีนจำนวน 73,273 ตัน คิดเป็นประมาณ 68.7% ของปริมาณทั้งหมด และข้าวกล้องเมล็ดกลางจากสหรัฐอเมริกาจำนวน 33,334 ตัน หรือประมาณ 31.3% ของปริมาณรวม

KAFTC ระบุว่า กำหนดเส้นตายสำหรับการยื่นเสนอราคาคือ เวลา 15.00 น. (เวลามาตรฐานเกาหลี (KST)) ของวันที่ 2 กรกฎาคม 2569 ส่วนการประมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding) มีกำหนดจัดขึ้นระหว่าง เวลา 10.00–11.00 น. (KST) ของวันที่ 28 พฤษภาคม 2569 (2026) ซึ่งรายละเอียดของการประมูลมีดังต่อไปนี้:

1. ข้าวกล้องเมล็ดสั้นชนิดไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-Glutinous Brown Rice Short Grain) จากจีน มาตรฐาน US No.3 ปริมาณ 22,222 ตัน กำหนดส่งมอบภายในวันที่ 30 กันยายน 2569 ท่าเรือปลายทางกุนซาน (Gunsan)
2. ข้าวกล้องเมล็ดสั้นชนิดไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-Glutinous Brown Rice Short Grain) จากจีน มาตรฐาน US No.3 ปริมาณ 22,222 ตัน กำหนดส่งมอบภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2569 ท่าเรือปลายทางอินช็อน (Incheon)
3. ข้าวกล้องเมล็ดสั้นชนิดไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-Glutinous Brown Rice Short Grain) จากจีน มาตรฐาน US No.3 ปริมาณ 12,778 ตัน กำหนดส่งมอบภายในวันที่ 30 กันยายน 2569 ท่าเรือปลายทางมกโพ (Mokpo)
4. ข้าวกล้องเมล็ดสั้นชนิดไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-Glutinous Brown Rice Short Grain) จากจีน มาตรฐาน US No.3 ปริมาณ 16,051 ตัน กำหนดส่งมอบภายในวันที่ 30 กันยายน 2569 ท่าเรือปลายทางทงแฮ (Donghae)

5. ข้าวกล้องเมล็ดกลางชนิดไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-Glutinous Brown Rice Medium Grain) จากสหรัฐอเมริกา มาตรฐาน US No.3 ปริมาณ 22,223 ตัน กำหนดส่งมอบภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2569 ท่าเรือปลายทางกุนซาน (Gunsan)
6. ข้าวกล้องเมล็ดกลางชนิดไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-Glutinous Brown Rice Medium Grain) จากสหรัฐอเมริกา มาตรฐาน US No.3 ปริมาณ 11,111 ตัน กำหนดส่งมอบระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2569 – 15 กุมภาพันธ์ 2570 ท่าเรือปลายทางปูซาน (Busan)

ที่มา Oryza.com

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาเสนอขายข้าวในประเทศอินเดียมีแนวโน้มทรงตัว โดยข้าวหนึ่ง 5% ของอินเดีย (Parboiled Rice) มีการเสนอขายในตลาดส่งออกที่ระดับ 337–342 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับระดับ 337–342 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในสัปดาห์ก่อนหน้า ขณะที่ข้าวขาว 5% มีราคาซื้อขายอยู่ในช่วง 343–349 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับระดับ 343–349 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ผู้ค้าข้าวในเมืองโกลกาตากว่าว่า แม้จะมีความกังวลเกี่ยวกับผลผลิตในปีนี้อาจปริมาณฝนที่ต่ำกว่าปกติ แต่ตลาดยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าวมากนัก เนื่องจากสต็อกข้าวคงเหลือจากสองฤดูกาลก่อนยังมีอยู่ในระดับสูงและเพียงพอต่อความต้องการของตลาด

สำนักข่าวเอสแอนด์พี โกลบอล เอนเนอร์จี (S&P Global Energy) รายงานว่า ปัญหาความแออัดของท่าเรือในแอฟริกากำลังกดดันอุปสงค์ข้าวขาวจากอินเดีย โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

- การขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ส่งผลให้อัตราค่าระวางเรือปรับตัวสูงขึ้น
- ระยะเวลารอเทียบท่าของเรือในบางท่าเรือยาวนานถึง 16 วัน
- ราคาข้าวขาว (White Rice: WR) ของอินเดียยังคงต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศผู้ส่งออกหลักอื่น ๆ ที่ระดับ 350 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (FOB)

ผู้ส่งออกและผู้ค้าระบุเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2569 ว่าความแออัดของท่าเรือในทวีปแอฟริกา กำลังส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ซื้อใหม่ของข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาติ (Non-Basmati White Rice) จากอินเดีย เนื่องจากผู้ซื้อซึ่งมีความอ่อนไหวต่อราคามีความระมัดระวังมากขึ้น ท่ามกลางต้นทุนค่าระวางขนส่งที่เพิ่มสูงขึ้นและระยะเวลาการขนส่งที่ยาวนานขึ้น

ผู้ส่งออกรายหนึ่งในรัฐคุชราต (Gujarat) กล่าวว่า ความแออัดที่เกิดขึ้นในท่าเรือหลายแห่งของแอฟริกา รวมถึงการปรับตัวสูงขึ้นของค่าระวางตู้คอนเทนเนอร์ กำลังส่งผลกระทบต่อความต้องการซื้อข้าวขาวในระดับหนึ่ง ผู้ซื้อที่มีความระมัดระวังมากขึ้นจากต้นทุนสินค้านำเข้าที่สูงขึ้น (Landed Cost) และความไม่แน่นอนของกำหนดการเดินทางเรือ อย่างไรก็ตาม ความต้องการซื้อยังคงมีอยู่ เพียงแต่ผู้ซื้อให้ความสำคัญกับราคามากขึ้นและคัดเลือกแหล่งซื้ออย่างรอบคอบ

ปัจจุบันท่าเรือหลายแห่งในแอฟริกา กำลังเผชิญกับความท้าทายด้านการปฏิบัติการ อันเป็นผลมาจากข้อจำกัดด้านระดับน้ำตามฤดูกาล (Seasonal Tidal Restrictions) รวมถึงปริมาณสินค้าค้างสะสมที่เกิดจากสภาพอากาศเลวร้ายในช่วงที่ผ่านมา

แหล่งข่าวในตลาดระบุว่า อัตราค่าระวางขนส่งตู้คอนเทนเนอร์จากชายฝั่งตะวันตกของอินเดียไปยังแอฟริกาได้ปรับตัวสูงขึ้น จากปัญหาความแออัดทั้งที่ท่าเรือต้นทางและปลายทาง

บริษัทผู้จัดการขนส่งสินค้าและผู้ให้บริการเดินเรือรายงานว่า ท่าเรือนาวาเชวา (Nhava Sheva) และท่าเรือมุนดรา (Mundra) ประสบปัญหาความล่าช้า เนื่องจากมีตู้คอนเทนเนอร์จำนวนมากไหลเข้าจากภูมิภาคตะวันออกกลาง ส่งผลให้ลานตู้คอนเทนเนอร์มีความหนาแน่นสูง ประกอบกับการขาดแคลนเชื้อเพลิง โดยเฉพาะที่ท่าเรือมุนดรา

ข้อมูลอัปเดตสถานการณ์ท่าเรือของบริษัท คูห์เนอ แอนด์ นาเกล (Kuehne + Nagel) ระบุว่า ระยะเวลาเรือเฉลี่ยของเรือในช่วง 7 วันที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในท่าเรือสำคัญของแอฟริกา โดยท่าเรือโกนากรี (Conakry) ท่าเรือเบย์รา (Beira) ท่าเรือพอร์ตเอลิซาเบธ (Port Elizabeth) และท่าเรือบันจูล (Banjul) ได้รับความกระทบมากที่สุด

ประเทศ	ท่าเรือ	ระยะเวลาเรือ (วัน)
กานา (Ghana)	เทมา (Tema)	6.1
กินี (Guinea)	โกนากรี (Conakry)	16.2
โกตดิวัวร์ (Ivory Coast)	อาบีจาน (Abidjan)	5.5
เคนยา (Kenya)	มอมบาซา (Mombasa)	5.73
โมร็อกโก (Morocco)	คาซาบลังกา (Casablanca)	3.83
โมซัมบิก (Mozambique)	เบย์รา (Beira)	15.7
แอฟริกาใต้ (South Africa)	พอร์ตเอลิซาเบธ (Port Elizabeth)	8.5
แทนซาเนีย (Tanzania)	ดาร์เอสซาลาม (Dar es Salaam)	3.25
แกมเบีย (The Gambia)	บันจูล (Banjul)	7.67

รายงานของคูห์เนอ แอนด์ นาเกล ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2569 ระบุว่า ความแออัดอย่างต่อเนื่องภายในท่าเทียบเรือและคิวเรือที่ยาวนานยังคงสร้างแรงกดดันต่อการดำเนินงาน โดยสถานการณ์ยิ่งรุนแรงขึ้นจากความไม่สมดุลของตู้คอนเทนเนอร์เปล่าและการใช้พื้นที่ลานตู้คอนเทนเนอร์ในระดับสูง สำหรับท่าเรือมอมบาซา

นอกจากนี้ ความล่าช้าในการดำเนินพิธีการศุลกากรยังส่งผลให้ประสิทธิภาพในการขนถ่ายสินค้าลดลง ขณะที่การขาดแคลนรถบรรทุก การหยุดชะงักของเส้นทางคมนาคม และโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยตามเส้นทางขนส่งหลัก ได้ส่งผลกระทบต่อความล่าช้าของสินค้าภายในประเทศ

สำหรับท่าเรือโกนากรี รายงานระบุว่า ระยะเวลาเรือเฉลี่ยในช่วง 7 วันอยู่ที่ 16.2 วัน เนื่องจากข้อจำกัดด้านพื้นที่จัดเก็บสินค้าและการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์เปล่า

ผู้ส่งออกข้าวรายหนึ่งในรัฐอุตตราขัณฑ์ (Uttarakhand) ของอินเดีย เปิดเผยว่า บริษัทไม่สามารถจัดส่งสินค้าผ่านท่าเรือเบย์ราได้ เนื่องจากไม่มีตู้คอนเทนเนอร์เพียงพอ

ข้อมูลจาก S&P Global Commodities at Sea ระบุว่า มีเรือจำนวน 19 ลำทอดสมรออยู่นอกท่าเรือเบย์รา โดยตลอดเดือนมิถุนายน จำนวนเรือดังกล่าวผันผวนอยู่ระหว่าง 16-20 ลำ แม้ว่าท่าเรือดาร์เอสซาลามจะมีระยะเวลาเรือเฉลี่ยประมาณ 3.25 วัน แต่ความแออัดยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปริมาณสินค้าที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนเส้นทางขนส่งจากท่าเรือมอมบาซาและเส้นทางบริเวณแหลมฮอร์น (Horn Routes) ส่งผลให้ท่าเรือต้องรองรับปริมาณสินค้ามากกว่าปกติ

ขณะเดียวกัน สภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยยังซ้ำเติมสถานการณ์ ทำให้การดำเนินงานของท่าเรือหลายแห่งหยุดชะงัก

รายงานของคูร์เนอ แอนด์ นาเกล ระบุเพิ่มเติมว่า ท่าเรือโคเอกา (Coega) กำลังเผชิญความท้าทายด้านการปฏิบัติการจากข้อจำกัดของระดับน้ำตามฤดูกาล และปริมาณสินค้าค้างสะสมอันเกิดจากสภาพอากาศเลวร้ายในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของท่าเทียบเรือและการไหลเวียนของสินค้า

การส่งออกข้าวเผชิญความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ส่งออกรายหนึ่งในนครมุมไบ (Mumbai) กล่าวว่า トラบใดที่สถานการณ์ท่าเรือยังไม่คลี่คลาย การค้าข้าวยังคงมีความเสี่ยงสูง ผู้ส่งออกจำนวนมากต้องเผชิญกับความเสียหายทางการเงิน เนื่องจากได้ทำสัญญาขายในอัตราค่าระวางเดิมที่ต่ำกว่า แต่กลับไม่สามารถงอตัวคอนเทนเนอร์ได้ในเวลาที่ต้องจัดส่งสินค้า พร้อมเสริมว่า ปัจจุบันท่าเรือชาวหระลาล เนห์รู (Jawaharlal Nehru Port Trust: JNPT) และท่าเรือมนตราของอินเดียต่างประสบปัญหาความแออัดอย่างหนัก

ผู้ค้ารายหนึ่งในกรุงนิวเดลี (New Delhi) กล่าวว่า ท่าเรือโกนากรีและท่าเรือในแคเมอรูน (Cameroon) กำลังเผชิญความแออัดจากฤดูฝน ซึ่งเป็นท่าเรือหลักที่อินเดียใช้ในการส่งออก ส่งผลให้ค่าระวางตู้คอนเทนเนอร์จากอินเดียไม่เอื้อต่อการส่งออกไปยังตลาดแอฟริกาในขณะนี้

แหล่งข่าวยังระบุเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันตู้คอนเทนเนอร์ใช้เวลาถึง 4-5 เดือนจึงจะเดินทางถึงท่าเรือปลายทาง ทำให้ผู้ส่งออกที่ทำสัญญาแบบ CNF (Cost and Freight) ต้องแบกรับภาระต้นทุนจากค่าระวางเรือที่เพิ่มสูงขึ้น

ผู้ค้าจากกรุงนิวเดลีกล่าวอีกว่า ผู้ซื้อรายหนึ่งเคยขอให้เสนอราคาในเงื่อนไข FOB (Free on Board) แต่หลังจากเห็นราคาที่สูงขึ้นก็ไม่ได้ติดต่อกลับมาอีก พร้อมระบุว่า ความต้องการข้าวจากอินเดียในตลาดแอฟริกายังคงอยู่ในระดับอ่อนแอ ส่งผลให้ผู้ซื้อมีแนวโน้มหันไปนำเข้าข้าวหนึ่ง 5% (Parboiled Rice 5%) มากขึ้น

ทั้งนี้ แพลตส์ (Platts) ซึ่งเป็นหน่วยงานประเมินราคาภายใต้ S&P Global Energy ประเมินราคาข้าวขาวอินเดียชนิดปลายหัก 5% เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2569 อยู่ที่ 350 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (FOB) เพิ่มขึ้น 24 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อเทียบกับหนึ่งเดือนก่อน อย่างไรก็ตาม ราคาดังกล่าวยังคงต่ำกว่าประเทศผู้ส่งออกคู่แข่ง โดยต่ำกว่าราคาของไทย 133 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ต่ำกว่าเวียดนาม 59 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และต่ำกว่าปากีสถาน 63 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

สำนักข่าว India Today รายงานว่า การเปิดกลับมาใช้งานของช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) คาดว่าจะช่วยบรรเทาแรงกดดันต่อผู้ส่งออกข้าวทั้งจากประเทศอินเดีย และปากีสถาน โดยทำให้การค้าขายและการขนส่งสินค้าสู่ภูมิภาคอ่าว ซึ่งถือเป็นตลาดหลักของข้าวบาสมชาติ กลับมาดำเนินไปได้อย่างราบรื่นมากขึ้น

ประเทศต่างๆ อาทิ ซาอุดีอาระเบีย, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, อิหร่าน, อิรัก, คูเวต, กาตาร์ และโอมาน ถือเป็นผู้นำเข้าข้าวบาสมชาติรายสำคัญของโลก โดยการกลับสู่ภาวะปกติของเส้นทางเดินเรือมีแนวโน้มจะช่วยฟื้นฟูอุปสงค์หลังจากเผชิญภาวะชะงักงันทางโลจิสติกส์เป็นเวลาหลายเดือน อันเป็นผลจากความตึงเครียดในภูมิภาค

อย่างไรก็ตาม ผู้ส่งออกจากประเทศอินเดียกำลังเผชิญแรงกดดันด้านการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นจากปากีสถานในตลาดสำคัญดังกล่าว โดยผู้ส่งออกของปากีสถาน ได้เปรียบด้านราคาสำหรับข้าวบาสมชาติคุณภาพพรีเมียม โดยเฉพาะพันธุ์ 1121 อันเป็นผลจากราคาส่งออกที่ต่ำกว่าและนโยบายสนับสนุนของภาครัฐ

เมื่อเส้นทางเดินเรือกลับมามีเสถียรภาพ ข้าวจากปากีสถานอาจมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้นสำหรับผู้ซื้อที่มีความอ่อนไหวต่อราคาในภูมิภาคอ่าว ส่งผลให้ปากีสถานมีโอกาสขยายส่วนแบ่งตลาดได้มากขึ้น

แม้จะเผชิญความท้าทายดังกล่าว อินเดียยังคงอยู่ในสถานะที่แข็งแกร่งในตลาดภูมิภาคอาเซียน โดยข้าวบาสมาดิของอินเดียได้รับการยอมรับในด้านตราสินค้าที่แข็งแกร่ง ชื่อเสียงด้านคุณภาพที่สม่ำเสมอ และความสัมพันธ์ทางการค้าที่สั่งสมมายาวนานกับประเทศในตะวันออกกลาง ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้อินเดียยังคงรักษาสถานะผู้ส่งออกข้าวบาสมาดิรายใหญ่ที่สุดของโลกไว้ได้ แม้ต้องเผชิญการแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้นจากปากีสถาน

ก่อนหน้านี้ การหยุดชะงักของเส้นทางเดินเรือในช่องแคบฮอร์มุซได้ส่งผลกระทบต่อการส่งออกข้าวบาสมาดิของอินเดีย โดยทำให้ต้นทุนค่าระวางสินค้า (Freight Cost) และค่าประกันภัยปรับตัวสูงขึ้น รวมถึงเกิดความล่าช้าในการขนส่งสินค้า ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกไปยังหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียนชะงักงันในช่วงครึ่งแรกของปี 2026

การเปิดเส้นทางเดินเรืออีกครั้งคาดว่าจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ ลดต้นทุนการขนส่ง และสนับสนุนการฟื้นตัวของปริมาณการส่งออกในช่วงหลายเดือนข้างหน้า

ในขณะที่รายงานของสำนักข่าว BigMint ระบุว่า ห่วงโซ่การส่งออกข้าวขาวที่ข้าวบาสมาดิของอินเดีย ยังคงมีความแข็งแกร่งอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณสินค้าที่รอการขนส่งทางเรือ (Vessel Line-up) มีมากกว่า 1.15 ล้านตัน ซึ่งเป็นผลจากการเร่งตัวของปริมาณการส่งออกในรายสัปดาห์

การส่งออกในรายสัปดาห์ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากผู้ส่งออกเร่งดำเนินการโหลดสินค้าเพื่อส่งออก ท่ามกลางอุปสงค์จากต่างประเทศที่อยู่ในระดับแข็งแกร่ง และระดับราคาข้าวอินเดียที่ยังคงสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ทั้งนี้ อุปทานข้าวในประเทศที่อยู่ในระดับสูง รวมถึงสต็อกข้าวของรัฐบาลที่ทำสถิติสูงสุดอย่างต่อเนื่อง ยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญต่อความสามารถในการส่งออก แม้จะมีความกังวลเกี่ยวกับสภาพอากาศและพัฒนาการของฤดูมรสุม

จุดหมายปลายทางสำคัญในรายการการขนส่งปัจจุบันครอบคลุมประเทศผู้นำเข้าหลักในภูมิภาคแอฟริกา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และตะวันออกกลาง ซึ่งสะท้อนถึงสถานะความเป็นผู้นำของอินเดียในตลาดการค้าข้าวขาวที่ข้าวบาสมาดิ โดยอุปสงค์ที่แข็งแกร่งจากประเทศต่าง ๆ เช่น เซเนกัล, เบนิน, โกตดิวัวร์, ฟิลิปปินส์ และตลาดอื่นๆ ในเอเชียและแอฟริกา มีส่วนช่วยสนับสนุนให้ปริมาณการส่งออกยังคงอยู่ในระดับสูง

ปริมาณแผนการขนส่งที่อยู่ในระดับสูงดังกล่าวสะท้อนว่าการส่งออกข้าวของอินเดียมีแนวโน้มที่จะยังคงแข็งแกร่งต่อเนื่องในช่วงสัปดาห์ข้างหน้า โดยเมื่อพิจารณาพร้อมกับสต็อกข้าวของรัฐบาลที่อยู่ในระดับสูงเป็นประวัติการณ์ และความสามารถของผู้ส่งออกในการรับคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ อินเดียจึงยังคงอยู่ในสถานะที่เอื้อต่อการรักษาความเป็นผู้นำในตลาดข้าวโลกตลอดปีการตลาด 2026/27

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมตลาดยังคงติดตามพัฒนาการของฤดูมรสุม (Monsoon) และสถานการณ์การเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) อย่างใกล้ชิด เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการผลิตในอนาคต รวมถึงบรรยากาศความเชื่อมั่นของตลาดการส่งออกในระยะถัดไป

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (สคต.) ณ เมืองมุมไบ รายงานว่า อินเดียได้รับสัญญาณบวกด้านความมั่นคงทางอาหารและต้นทุนเกษตร หลังเรือขนส่งสินค้าเกษตรเคมี 4 ลำซึ่งบรรทุกยูเรีย ไดแอมโมเนียมฟอสเฟต (DAP) และกำมะถัน สามารถผ่านช่องแคบฮอร์มุซได้อย่างปลอดภัยเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา และกำลังมุ่งหน้าไปยังท่าเรือในอินเดีย โดยรัฐบาลอินเดียระบุว่า การส่งมอบครั้งนี้จะช่วยเสริมสต็อกปุ๋ยรองรับฤดูกาลเพาะปลูกคาร์ฟ

(เดือนมิถุนายน- ตุลาคม) ขณะเดียวกันรายงานอีกด้านสะท้อนว่าราคาปุ๋ย urea ในตลาดโลกเริ่มผ่อนคลายลง ส่งผลให้รัฐบาลอินเดียอาจพบทวนกรอบงบประมาณปุ๋ยที่พุ่งสูงในช่วงก่อนหน้าได้อีกครั้ง

เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นหลังช่วงความตึงเครียดในตะวันออกกลางที่กระทบเส้นทางเดินเรือและการจัดหาปุ๋ยอย่างหนัก ก่อนหน้านี้นี้ มีรายงานว่าเรือปุ๋ยที่มุ่งหน้าไปยังอินเดีย 16 ลำติดค้างอยู่ในช่องแคบฮอร์มุซรวมราว 700,000 ตัน ขณะที่อินเดียซึ่งเป็นผู้นำเข้าปุ๋ยรายสำคัญของโลกต้องเร่งสร้างสต็อกให้เพียงพอสำหรับฤดูกาลการพืชที่ต้องใช้ปุ๋ยในปริมาณสูง โดยรัฐบาลประเมินความต้องการปุ๋ยสำหรับฤดูกาลเพาะปลูกช่วงฤดูร้อน/คาร์ฟไว้ราว 39 ล้านตัน และมีสต็อกอยู่ประมาณ 18 ล้านตัน ณ ช่วงปลายเดือนมีนาคม 2569 เทียบกับ 14.7 ล้านตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน (Department of Fertilizers, 2026)

โดยแรงกดดันด้านราคาและงบประมาณสะท้อนอย่างชัดเจนในระดับนโยบาย ซึ่งรัฐบาลอินเดียเคยแจ้งไว้เมื่อวันที่ 9 มิถุนายนว่า กระทรวงปุ๋ยได้ขอเพิ่มวงเงินอุดหนุนสำหรับปีงบประมาณปัจจุบันเป็นสองเท่าจากกรอบเดิมท่ามกลางภาวะราคาสินค้าโภคภัณฑ์โลกที่ปรับขึ้นจากผลกระทบของสงครามอิหร่าน ขณะที่ข้อมูลจาก Financial Express ระบุว่าอินเดียใช้งบอุดหนุนปุ๋ยรวม 2.17 แสนล้านรูปี (ประมาณ 2,291 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โดยเป็นงบอุดหนุนยูเรีย 1.42 แสนล้านรูปี (ประมาณ 1,499 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และงบอุดหนุนภายใต้ระบบ Nutrient-Based Subsidy (NBS) 75,000 ล้านรูปี (ประมาณ 792 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ทั้งนี้ งบอุดหนุนปุ๋ยรวมดังกล่าวสูงกว่าตัวเลขประมาณการปรับปรุง (Revised Estimate) ที่ 1.86 แสนล้านรูปี (ประมาณ 1,964 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ร้อยละ 17 สะท้อนผลกระทบจากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาปุ๋ยในตลาดโลกตั้งแต่เดือนมีนาคม 2569 เป็นต้นมา

ในเชิงโครงสร้างตลาดอินเดียยังต้องพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยและวัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ข้อมูลสำนักข่าว Reuters รายงานว่าในช่วงความตึงเครียดจากสงครามอิหร่าน อินเดียได้รับผลกระทบโดยตรงทั้งจากต้นทุนการนำเข้าและราคาค่าระวาง โดยแหล่งจัดหาหลักของยูเรียและ DAP มาจากโอมาน รัสเซีย จีน ซาอุดีอาระเบีย และโมร็อกโก ขณะที่ก่อนสงครามภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียมีสัดส่วนราว 20–30% ของการนำเข้ายูเรียของอินเดีย และราว 30% ของการนำเข้า DAP ส่วนหนึ่งของความเสี่ยงยังโยงไปถึงก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ซึ่งเป็น feedstock สำคัญในการผลิตยูเรียในประเทศ

ทั้งนี้ บทบาทของกลุ่มประเทศอ่าวอาหรับ (GCC) จึงเด่นชัดทั้งในมิติแหล่งผลิต แหล่งส่งออก เส้นทางเดินเรือ โดยเฉพาะโอมานและซาอุดีอาระเบียที่ยังเป็นต้นทางสำคัญของปุ๋ยสำหรับอินเดีย ขณะเดียวกันรัสเซียก็ขยับขึ้นมาเป็นแหล่งทดแทนเชิงยุทธศาสตร์มากขึ้น นอกจากนี้ อินเดียยังกำลังเจรจาขยายการซื้อขายจากรัสเซีย เบลารุส และโมร็อกโก รวมถึงมีการทำสัญญาระยะยาวเพื่อกระจายความเสี่ยงจากตะวันออกกลาง โดยล่าสุดอินเดียมีสัญญาที่จะนำเข้าปุ๋ยจากรัสเซียประมาณ 2.8 ล้านตันผ่านเส้นทางแหลมกู๊ดโฮป สะท้อนว่าตลาดปุ๋ยโลกกำลังเข้าสู่โหมด “diversification” มากกว่าการพึ่งพาเส้นทางเดียว

แนวโน้มตลาดปุ๋ยโลกเริ่มส่งสัญญาณผ่อนคลาย หลังราคาปุ๋ยนำเข้าของอินเดียในการประมูลล่าสุดปรับลดลงเหลือประมาณ 445–449 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากระดับสูงถึง 935–959 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในเดือนเมษายน 2569 หรือลดลงกว่าร้อยละ 50 ส่งผลให้รัฐบาลอินเดียเริ่มพิจารณาทบทวนการระงับอุดหนุนปุ๋ยที่เพิ่มขึ้นจากความขัดแย้งในตะวันออกกลางและต้นทุนพลังงานที่พุ่งสูงก่อนหน้า ขณะเดียวกัน อินเดียยังคงเดินหน้าสร้างความมั่นคงด้านอุปทาน โดยล่าสุดเปิดประมูลนำเข้ายูเรีย 1.7 ล้านตัน และได้รับข้อเสนอขายรวมกว่า 6.25 ล้านตัน สะท้อนว่าปริมาณปุ๋ยในตลาดโลกเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ความผันผวนของราคาพลังงาน ค่า

ระวางเรือ และสถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์ในวันออกกลางยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนปุ๋ยและภาระงบอุดหนุนของอินเดียในระยะต่อไป

สำนักข่าวบลูมเบิร์ก (Bloomberg) รายงานว่า รัฐบาลอินเดียได้แนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่ที่พึ่งพาน้ำฝน และมีระบบชลประทานจำกัด ปรับเปลี่ยนจากการเพาะปลูกพืชที่ใช้น้ำมาก ไปสู่พืชตระกูลถั่ว พืชน้ำมัน และธัญพืชขนาดเล็ก (Millets) เพื่อรับมือกับสถานการณ์ฝนมรสุมล่าช้าและอ่อนกำลัง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรในฤดูกาลเพาะปลูกคาริฟ (Kharif season) ปี 2569

มาตรการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมของรัฐบาลอินเดีย ท่ามกลางความกังวลว่าปริมาณฝนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตภาคเกษตรโดยรวมในฤดูกาลดังกล่าว

กระทรวงเกษตรอินเดีย (Ministry of Agriculture) ระบุว่า ปริมาณฝนสะสมตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายนอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยถึงร้อยละ 42 โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ระบุพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำจำนวน 315 เขต (districts) รวมถึง 111 เขตที่มีความสำคัญสูงและมีระบบชลประทานจำกัด พื้นที่เหล่านี้กระจายอยู่ใน 12 รัฐสำคัญ ได้แก่ รัฐมัธยประเทศ (Madhya Pradesh) รัฐมหาราษฏระ (Maharashtra) รัฐคุชราต (Gujarat) รัฐอุตตรประเทศ (Uttar Pradesh) รัฐकर्ณาฏกะ (Karnataka) และรัฐอานธรประเทศ (Andhra Pradesh) ซึ่งเป็นแหล่งผลิตสำคัญของข้าว ถั่วเหลือง ฝ้าย อ้อย ข้าวโพด และถั่วลันเตา

รัฐบาลอินเดียได้สั่งการให้รัฐบาลระดับรัฐจัดทำแผนรับมือในระดับเขต (district-level contingency plans) ครอบคลุมการปรับเปลี่ยนชนิดพืช การบริหารจัดการน้ำ และมาตรการตอบสนองฉุกเฉิน ขณะเดียวกันยังได้เร่งดำเนินการเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านการอนุรักษ์น้ำ อาทิ การขอมแซมบ่อน้ำ อ่างเก็บน้ำ ฝายชะลอน้ำ และระบบกักเก็บน้ำในไร่นา รวมถึงการติดตามระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำอย่างใกล้ชิด

มาตรการดังกล่าวเกิดขึ้นท่ามกลางภาวะอุณหภูมิสูงและปริมาณฝนที่ลดลงอย่างต่อเนื่องในบางพื้นที่ของเอเชียใต้ ส่งผลให้ความชื้นในดินลดลงและสร้างแรงกดดันต่อพืชที่เพิ่งเริ่มเพาะปลูก รัฐบาลอินเดียจึงได้ขยายมาตรการสนับสนุนเกษตรกรผ่านโครงการประกันพืชผล สินเชื่อภาคเกษตร และโครงการช่วยเหลือด้านรายได้

แม้จะมีความกังวลเกี่ยวกับประสิทธิภาพของฤดูมรสุม แต่รัฐบาลอินเดียระบุว่า ปริมาณสต็อกข้าวและข้าวสาลียังคงอยู่ในระดับสูง ทำให้ไม่มีความเสี่ยงต่อความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศในระยะสั้น ทั้งนี้ หากปริมาณฝนปรับตัวดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของฤดู และเกิดภาวะมหาสมุทรอินเดียไดโพล (Indian Ocean Dipole) ในเชิงบวก อาจช่วยบรรเทาผลกระทบจากสภาวะเอลนีโญ (El Niño) ที่กำลังก่อตัวอยู่ได้บางส่วน

ที่มา *Oryza.com* สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (สคต.) ณ เมืองมุมไบ (อินเดีย)

ปากีสถาน

สำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) รายงานโดยอ้างอิงการเผยแพร่ของสำนักข่าวบิสซิเนสเวิลด์ออนไลน์ (BusinessWorld Online) ว่า รัฐบาลปากีสถานได้เสนอจัดหาข้าวให้แก่ฟิลิปปินส์ในปริมาณสูงสุด 1 ล้านตัน ภายใต้กรอบความร่วมมือแบบรัฐต่อรัฐ (Government-to-Government: G2G) ที่อยู่ระหว่างการหารือระหว่างทั้งสองประเทศ

ในการบรรยายพิเศษครั้งที่ 23 ของโครงการ Ambassador's Lecture Series นางมาเรียม ราบบานี (Mariam Rabbani) เอกอัครราชทูตปากีสถานประจำกรุงมะนิลา (Manila) เปิดเผยว่า ทั้งสองฝ่ายกำลังอยู่ระหว่าง

การเจรจาเพื่อจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านข้าว (Memorandum of Understanding: MoU) ควบคู่ไปกับความตกลงความร่วมมือในภาคเกษตรกรรมและประมงด้านอื่น ๆ

เอกอัครราชทูตปากีสถานกล่าวว่า ปากีสถานมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารของฟิลิปปินส์ โดยพร้อมจัดหาข้าวในราคาที่สามารถแข่งขันได้ เพื่อช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพด้านอุปทานอาหารของประเทศ

ข้อเสนอดังกล่าวมีขึ้นภายหลังการหารือในที่ประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจร่วม (Joint Economic Commission) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ซึ่งปากีสถานได้แสดงความประสงค์ที่จะขยายโอกาสทางการค้าและเพิ่มการเข้าถึงตลาดในฟิลิปปินส์ รวมถึงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยรวม

นางราบานีระบุเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันปากีสถานยังคงเผชิญข้อจำกัดด้านภาษีนำเข้า เนื่องจากไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ส่งผลให้สินค้าส่งออกของปากีสถานอาจมีความสามารถในการแข่งขันด้านราคาน้อยกว่าสินค้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้กรอบความตกลงการค้าในภูมิภาค

นอกเหนือจากความร่วมมือด้านการเกษตรแล้ว ปากีสถานยังอยู่ระหว่างการสำรวจโอกาสความร่วมมือกับฟิลิปปินส์ในสาขาอื่นๆ ที่มีศักยภาพ ได้แก่ ภาคการธนาคารและการเงิน การสาธารณสุขและอุตสาหกรรมยา การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรด้านการพยาบาล

ทั้งนี้ ปากีสถานได้แสดงความสนใจในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และพัฒนาความร่วมมือกับระบบการฝึกอบรมวิชาชีพและหลักสูตรการศึกษาด้านการพยาบาลของฟิลิปปินส์ ซึ่งได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติในด้านคุณภาพและมาตรฐานการผลิตบุคลากรสู่ตลาดแรงงานโลก

สำนักงานสถิติปากีสถาน (The Pakistan Bureau of Statistics; PBS) รายงานว่า ในเดือนพฤษภาคม 2569 ซึ่งเป็นเดือนที่ 11 ของปีงบประมาณ 2025/26 (กรกฎาคม 2568–มิถุนายน 2569) ปากีสถานส่งออกข้าวจำนวน 349,757 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 0.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 347,573 ตัน ในเดือนเมษายน 2569 แต่ลดลงประมาณ 23.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 458,981 ตัน ในเดือนพฤษภาคม 2568 โดยในเดือนพฤษภาคม 2569 ปากีสถานส่งออกข้าวบาสมาดิ 87,552 ตัน เพิ่มขึ้น 22.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 71,351 ตัน ในเดือนเมษายน 2569 และเพิ่มขึ้น 49.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 58,502 ตัน ในเดือนพฤษภาคม 2568 ขณะที่ส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวน 262,206 ตัน ลดลง 5.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 276,222 ตัน ในเดือนเมษายน 2569 และลดลง 34.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 400,479 ตัน ในเดือนพฤษภาคม 2568

สำหรับมูลค่าการส่งออกข้าวในเดือนพฤษภาคม 2569 อยู่ที่ 198.090 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นประมาณ 5.8% เมื่อเทียบกับ 187.055 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในเดือนเมษายน 2569 แต่ลดลง 17.2% เมื่อเทียบกับ 239.251 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในเดือนพฤษภาคม 2568 โดยมูลค่าของข้าวบาสมาดิอยู่ที่ 85.027 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นประมาณ 18.9% เมื่อเทียบกับในเดือนเมษายน 2569 และเพิ่มขึ้น 43.6% เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2568 ขณะที่มูลค่าของข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิอยู่ที่ 113.063 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงประมาณ 2.2% เมื่อเทียบกับในเดือนเมษายน 2569 และลดลงประมาณ 37.2% เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2568

ในช่วง 11 เดือนแรก (กรกฎาคม 2568–พฤษภาคม 2569) ของปีงบประมาณ 2025/26 (กรกฎาคม 2568–มิถุนายน 2569) ปากีสถานส่งออกข้าวรวม 3,929,744 ตัน ลดลงประมาณ 29.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 5,544,908 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 โดยส่งออกข้าวบาสมาดิ 717,231 ตัน ลดลงประมาณ 5.8% เมื่อเทียบ

กับจำนวน 761,127 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 และส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวน 3,212,514 ตัน ลดลงประมาณ 32.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 4,783,781 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568

โดยมูลค่าการส่งออกข้าวรวมอยู่ที่ 2,077.921 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงประมาณ 35.1% เมื่อเทียบกับ 3,203.245 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2568 แบ่งเป็นมูลค่าของข้าวบาสมาดิจำนวนอยู่ที่ 753.408 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงประมาณ 3.7% เมื่อเทียบกับ 781.934 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ขณะที่มูลค่าของข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวนอยู่ที่ 1,324.513 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลง 45.3% เมื่อเทียบกับ 2,421.311 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2568

หนังสือพิมพ์เดอะดอว์น (Dawn) รายงานว่า กรมศุลกากรปากีสถาน (Pakistan Customs) ได้เริ่มการสอบสวนกรณีผู้ส่งออกข้าวประมาณ 150 ราย ถูกกล่าวหาว่ามีการแจ้งน้ำหนักสินค้าส่งออกข้าวไม่ตรงตามความเป็นจริง เพื่อขอรับเงินชดเชยหรือเงินคืนภายใต้โครงการสนับสนุนการส่งออกข้าวของรัฐบาล

การสอบสวนดังกล่าวเชื่อมโยงกับโครงการเงินอุดหนุนการส่งออกที่กระทรวงพาณิชย์ปากีสถาน (Ministry of Commerce) จัดสรรวงเงินประมาณ 15,000 ล้านรูปี (Rs. 15 billion) หรือคิดเป็นประมาณ 53.79 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อจ่ายเป็นเงินคืน (rebate) ให้แก่ผู้ส่งออก

ภายใต้โครงการดังกล่าว ผู้ส่งออกข้าวบาสมาดิจำนวนและข้าวกล้อง (Brown Rice) มีสิทธิได้รับเงินคืนในอัตราร้อยละ 9 ของมูลค่าส่งออกแบบราคา FOB สำหรับสินค้าที่มีราคาตั้งแต่ 750 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อตันขึ้นไป ขณะที่ผู้ส่งออกข้าวชนิดอื่นสามารถได้รับเงินคืนในอัตราร้อยละ 3 สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 750 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อตัน

อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ศุลกากรระบุว่า มีข้อสงสัยว่าผู้ส่งออกบางรายอาจมีการแจ้งน้ำหนักสินค้าสูงกว่าความเป็นจริง เพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออกในเอกสาร และใช้เป็นฐานในการขอรับเงินอุดหนุนในวงเงินที่สูงเกินสิทธิที่ควรได้รับ

การตรวจสอบพบความคลาดเคลื่อนระหว่างน้ำหนักสินค้าที่สำแดงในเอกสารกับน้ำหนักจริงของสินค้าข้าวในหลายกรณี ทำให้เจ้าหน้าที่เชื่อว่ามีการกระทำที่อาจเข้าข่ายการทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการเงินโดยมิชอบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมในการแข่งขันภายในอุตสาหกรรมการส่งออกข้าวของประเทศ

สมาคมผู้ส่งออกข้าวปากีสถาน (Rice Exporters Association of Pakistan: REAP) ได้เข้าหารือกับหน่วยงานศุลกากรเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว พร้อมทั้งเรียกร้องให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด โดยระบุว่าจะไม่ให้การสนับสนุนบริษัทที่พบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำที่ไม่สุจริต และเน้นย้ำถึงความสำคัญของความโปร่งใสในการจัดทำเอกสารการส่งออก

การสอบสวนครั้งนี้อาจนำไปสู่การเรียกคืนเงินอุดหนุนที่มีการเบิกจ่ายโดยไม่ถูกต้อง การลงโทษทางการเงิน และการดำเนินคดีทางกฎหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสะท้อนถึงความพยายามของทางการปากีสถานในการยกระดับการกำกับดูแลโครงการสนับสนุนการส่งออก ท่ามกลางความพยายามของประเทศในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดข้าวโลกและเพิ่มรายได้จากการส่งออกสินค้าเกษตร

หนังสือพิมพ์ The Daily Star รายงานว่า ปากีสถานได้แสดงความสนใจอย่างยิ่งในการขยายการส่งออกข้าว พืชตระกูลถั่ว และปุย ไปยังบังกลาเทศ ท่ามกลางความพยายามของทั้งสองประเทศในการกระชับความร่วมมือและยกระดับความสัมพันธ์ทางการค้าในระดับทวิภาคี

ในการหารือระหว่าง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของปากีสถาน (Commerce Minister of Pakistan) และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของบังกลาเทศ (Commerce Minister of Bangladesh) ฝ่าย

ปากีสถานได้เน้นย้ำถึงศักยภาพของประเทศในการจัดหาสินค้าโภคภัณฑ์ที่จำเป็น ได้แก่ ข้าว พืชตระกูลถั่ว และปุย เพื่อตอบสนองความต้องการของบังกลาเทศ ขณะที่ฝ่ายบังกลาเทศเห็นว่า การเสริมสร้างความร่วมมือทางการค้าระหว่างทั้งสองประเทศจะมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

การหารือครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าที่ดีขึ้นระหว่างประเทศเพื่อนบ้านทั้งสอง และอาจช่วยเพิ่มทางเลือกในการจัดหาสินค้าให้แก่บังกลาเทศ โดยเฉพาะ ข้าว และ ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ซึ่งมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศในระยะต่อไป

รายงานจากหนังสือพิมพ์ เดอะเอ็กซ์เพรส ตรีบูน (The Express Tribune) ระบุว่า ปากีสถานกำลังเพิ่มความพยายามในการขยายตลาดส่งออกข้าวคุณภาพพรีเมียมไปยังทวีปยุโรป ผ่านการจัดงาน เทศกาลข้าวปากีสถาน (Pakistan Rice Festival 2026) ซึ่งจัดขึ้น ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์ (Netherlands) ภายใต้แนวคิด “From Pakistan's Fields to Europe's Tables” โดยงานดังกล่าวได้รับความสนใจจากผู้นำเข้าข้าว ผู้ค้าปลีก ผู้เชี่ยวชาญอุตสาหกรรมอาหาร เชฟ นักการทูต และผู้นำธุรกิจกว่า 100 รายจากยุโรป สะท้อนถึงความสนใจที่เพิ่มขึ้นต่อข้าวบาสมัติของปากีสถานในตลาดยุโรป

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของปากีสถานระบุว่า การจัดกิจกรรมการค้าระหว่างประเทศในลักษณะนี้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการส่งออกของประเทศ เพิ่มโอกาสการเข้าถึงตลาดใหม่ และยกระดับภาพลักษณ์ทางการค้าของปากีสถานในเวทีโลก พร้อมย้ำถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการขยายการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหาร รวมถึงการดึงดูดการลงทุนเข้าสู่ภาคส่วนดังกล่าว

ขณะเดียวกัน เอกอัครราชทูตปากีสถานประจำประเทศเนเธอร์แลนด์ระบุว่า ปัจจุบันข้าวบาสมัติของปากีสถานถูกส่งออกไปยังกว่า 100 ประเทศทั่วโลก โดยจุดเด่นด้านกลิ่นหอมเฉพาะตัว เมล็ดข้าวยาวพิเศษ และคุณภาพการหุงต้มที่เป็นเอกลักษณ์ พร้อมเน้นย้ำความสำคัญของมาตรฐานด้านคุณภาพ ความยั่งยืน ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยอาหารของสหภาพยุโรป (European Union Food Safety Standards)

ทั้งนี้ ข้าวบาสมัติของปากีสถานยังได้รับการคุ้มครองสถานะ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) ซึ่งช่วยยืนยันความเป็นเอกลักษณ์และมรดกทางวัฒนธรรมของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

ภายในงาน ผู้เข้าร่วมได้ชิมข้าวบาสมัติหลากหลายสายพันธุ์ โดยเฉพาะ ซูเปอร์เคอร์เนลบาสมัติ (Super Kernel Basmati) พร้อมทั้งได้รับการนำเสนอเมนูอาหารข้าวทั้งแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่ นอกจากนี้ ผู้ซื้อและผู้นำเข้ายังได้รับข้อมูลเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพ กลไกการตรวจสอบย้อนกลับ และมาตรฐานการปฏิบัติตามข้อกำหนดการนำเข้าของยุโรป เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตลาดยุโรป

งานดังกล่าวยังเป็นเวทีสำหรับการหารือเกี่ยวกับการขยายความร่วมมือด้านการค้าและอุตสาหกรรมเกษตรระหว่างปากีสถานและเนเธอร์แลนด์ โดยผู้จัดงานยังได้ประชาสัมพันธ์งาน Pakistan Food Exhibition 2026 ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 23-26 พฤศจิกายน ณ เมืองการาจี (Karachi) เพื่อเป็นเวทีการค้าระดับนานาชาติครั้งสำคัญของประเทศ

ทั้งนี้ มูลค่าการค้าทวิภาคีระหว่างปากีสถานและเนเธอร์แลนด์อยู่ที่ประมาณ 1.94 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีบริษัทจากเนเธอร์แลนด์มากกว่า 50 แห่งดำเนินธุรกิจอยู่ในปากีสถานในปัจจุบัน

ที่มา *Oryza.com*

บังกลาเทศ

หนังสือพิมพ์ The Daily Star รายงานโดยอ้างคำกล่าวของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอาหารบังกลาเทศ (State Minister for Food) ว่า ปริมาณสต็อกอาหารของรัฐบาลบังกลาเทศได้เพิ่มขึ้นเกินระดับ 2 ล้านตัน โดยอยู่ที่ 2.072 ล้านตัน ณ วันที่ 21 มิถุนายน 2569

สต็อกดังกล่าวประกอบด้วยข้าวและข้าวสาลีที่เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าของรัฐทั่วประเทศ โดยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากระดับประมาณ 1.92 ล้านตันในช่วงต้นเดือนเมษายน สะท้อนถึงความพยายามเร่งรัดการจัดซื้อของภาครัฐ ประกอบกับอุปทานที่เพิ่มขึ้นหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าวโบโร (Boro harvest)

รัฐบาลบังกลาเทศอยู่ระหว่างดำเนินโครงการจัดซื้อข้าวฤดูกาลโบโรประจำปี 2569 โดยกำหนดเป้าหมายจัดซื้อข้าวเปลือกจำนวน 500,000 ตัน ข้าวึ่ง (Parboiled Rice) จำนวน 1.2 ล้านตัน ข้าวขาว (Atap Rice; ข้าวไม่ผ่านการนึ่ง) จำนวน 100,000 ตัน และข้าวสาลีจำนวน 50,000 ตัน เพื่อรักษาระดับสต็อกอาหารสำรองให้เพียงพอสำหรับการกระจายผ่านระบบสวัสดิการรัฐและรองรับภาวะฉุกเฉิน

ณ วันที่ 21 มิถุนายน 2569 ความคืบหน้าการจัดซื้ออยู่ที่ข้าวเปลือก 201,295 ตัน ข้าวึ่ง 602,487 ตัน ข้าวขาว 36,879 ตัน และข้าวสาลี 500 ตัน โดยเจ้าหน้าที่ระบุว่าการจัดซื้อมีแนวโน้มดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะเร่งตัวขึ้นเมื่อผลผลิตเข้าสู่ตลาดมากขึ้นภายหลังการเก็บเกี่ยว

รัฐบาลคาดว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายการจัดซื้อข้าวและข้าวเปลือกได้ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569 ซึ่งเป็นสิ้นสุดฤดูกาลจัดซื้อ โดยระดับสต็อกอาหารที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวจะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพด้านความมั่นคงทางอาหารของประเทศ และทำหน้าที่เป็นกันชนรองรับความผันผวนของราคาและความเสี่ยงด้านอุปทานในอนาคต

ด้วยระดับสต็อกที่อยู่ในเกณฑ์สูงและการดำเนินการจัดซื้ออย่างต่อเนื่อง คาดว่าอุปทานข้าวภายในประเทศของบังกลาเทศจะยังคงอยู่ในระดับเพียงพอในช่วงหลายเดือนข้างหน้า ลดความเสี่ยงด้านการขาดแคลนสินค้าอาหารในระยะสั้น

ที่มา Oryza.com

อิรัก

สำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) รายงานว่า ภาคการผลิตข้าวของอิรักกำลังฟื้นตัวอย่างมีนัยสำคัญในปี 2026 หลังจากเผชิญภาวะภัยแล้งรุนแรงต่อเนื่องเป็นเวลากหลายปี ซึ่งส่งผลให้ทางการต้องจำกัดพื้นที่เพาะปลูกข้าวลงอย่างมาก

รายงานระบุว่า ปริมาณน้ำฝนที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับการไหลของน้ำในแม่น้ำไทกริส (Tigris River) และแม่น้ำยูเฟรทีส (Euphrates River) ที่ปรับตัวดีขึ้น ได้ช่วยเพิ่มความพร้อมของทรัพยากรน้ำสำหรับภาคการเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรสามารถกลับมาปลูกข้าวได้อีกครั้ง และทำให้รัฐบาลขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวสู่ระดับสูงสุดในรอบ 4 ปี

กระทรวงเกษตรของอิรัก (Ministry of Agriculture of Iraq) ได้อนุมัติพื้นที่เพาะปลูกข้าวในฤดูกาลผลิตปีนี้นี้นับประมาณ 362,000 คุนัม (Dunam) เพิ่มขึ้นอย่างมากจากเพียง 200 คุนัมในปี 2025 ซึ่งเป็นช่วงที่ภาวะภัยแล้งรุนแรงบังคับให้รัฐบาลต้องจำกัดการเพาะปลูกเกือบทั้งหมด

เจ้าหน้าที่อิรักเปิดเผยว่า ปริมาณน้ำสำรองของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด จากประมาณ 4.5 พันล้านลูกบาศก์เมตรในปีก่อน เป็นราว 30 พันล้านลูกบาศก์เมตรในปี 2026 ส่งผลให้มีน้ำเพียงพอสำหรับการชลประทานและการเพาะปลูกทางการเกษตร

จากปัจจัยดังกล่าว คาดว่าผลผลิตข้าวของอิรักจะฟื้นตัวอย่างรวดเร็วสู่ระดับประมาณ 300,000 ตันในปี 2026 หลังจากที่ผลผลิตในปีที่ผ่านมาอยู่ในระดับแทบไม่มีนัยสำคัญ โดยผลผลิตส่วนใหญ่จะถูกจัดซื้อโดยภาครัฐเพื่อนำไปแจกจ่ายผ่านโครงการระบบปันส่วนอาหารของประเทศ (Food Ration Program)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการผลิตภายในประเทศจะฟื้นตัวขึ้นอย่างมาก แต่อิรักยังคงมีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวประมาณ 800,000 ตัน เพื่อรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศที่ยังคงอยู่ในระดับสูง

ในด้านการผลิต เกษตรกรกำลังใช้ประโยชน์จากสถานะที่เอื้ออำนวยมากขึ้นด้วยการขยายพื้นที่เพาะปลูก แม้ว่าข้าวอันบาร์ (Anbar Rice) ซึ่งเป็นข้าวหอมพื้นเมืองดั้งเดิมของอิรัก ยังคงได้รับการยกย่องในด้านคุณภาพและมูลค่าทางการตลาด แต่เกษตรกรจำนวนมากหันมาปลูกข้าวสายพันธุ์จัสมีน (Jasmine Rice) เพิ่มขึ้น เนื่องจากให้ผลผลิตต่อไร่สูงกว่าและสร้างผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า

อย่างไรก็ดี ผู้เชี่ยวชาญเตือนว่าการฟื้นตัวในครั้งนี้อาจเป็นเพียงปรากฏการณ์ชั่วคราว เนื่องจากอิรักยังคงเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก โดยต้องเผชิญกับอุณหภูมิที่สูงขึ้น แนวโน้มปริมาณฝนระยะยาวที่ลดลง และความผันผวนของสภาพอากาศที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

นอกจากนี้ ความมั่นคงด้านน้ำของอิรักยังคงพึ่งพาปริมาณน้ำที่ไหลมาจากประเทศเพื่อนบ้านเป็นสำคัญ โดยเฉพาะตุรกี และอิหร่าน ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำที่มีสัดส่วนรวมกันประมาณ 70% ของทรัพยากรน้ำทั้งหมดที่อิรักใช้

แม้ว่าปริมาณน้ำฝนที่อุดมสมบูรณ์และการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ต้นน้ำจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคการผลิตข้าวในปีนี้ แต่แนวโน้มการผลิตข้าวในอนาคตยังคงเผชิญความเสี่ยงจากภาวะภัยแล้ง ข้อจำกัดด้านการจัดสรรทรัพยากรน้ำ และนโยบายการบริหารจัดการน้ำของประเทศต้นน้ำในภูมิภาค

ด้วยเหตุนี้ การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมข้าวอิรักในปี 2026 จึงถือเป็นพัฒนาการเชิงบวกต่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศในระยะสั้น แต่ความยั่งยืนของการเติบโตในระยะยาวยังคงขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และความร่วมมือด้านน้ำระหว่างประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางอย่างมีนัยสำคัญ
ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2025/26 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568-31 สิงหาคม 2569) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2568 – 23 มิถุนายน 2569 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,307,151 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 3.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,269,648 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 179,979 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 31.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 137,119 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 1,127,172 ตัน ลดลงประมาณ 0.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,132,529 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 333,068 ตัน ลดลงประมาณ 25.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 444,088 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 23 มิถุนายน 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 35,221 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 - 23 มิถุนายน 2569 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 213,549 ตัน เนเธอร์แลนด์ 192,090 ตัน สเปน 169,854 ตัน อิตาลี 168,096 ตัน เยอรมนี 94,437 ตัน โปแลนด์ 90,772 ตัน โปรตุเกส 90,648 ตัน เบลเยียม 70,849 ตัน สาธารณรัฐเชค 43,792 ตัน บัลแกเรีย 35,895 ตัน สวีเดน 29,943 ตัน สโลวาเกีย 21,094 ตัน ลิทัวเนีย 15,212 ตัน เดนมาร์ค 12,393 ตัน ไอร์แลนด์ 9,633 ตัน กรีซ 9,758 ตัน ฮังการี 7,981 ตัน โรมานี 7,520 ตัน ไชปรัส 6,030 ตัน ฟินแลนด์ 5,953 ตัน ออสเตรีย 4,792 ตัน ตัน มอลต้า 3,364 ตัน ลัตเวีย 1,628 ตัน เป็นต้น

ข้อมูลสถิติการค้าข้าวของสหภาพยุโรป (European Union: EU) ณ วันที่ 21 มิถุนายน 2569 ระบุว่า ในปีการตลาด 2568/69 (1 กันยายน 2568 – 31 สิงหาคม 2569) การนำเข้าข้าวของสหภาพยุโรปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ขณะที่การส่งออกปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 – 21 มิถุนายน 2569 สหภาพยุโรปมีการนำเข้าข้าวรวม (คิดเป็นข้าวสารเทียบเท่า) จำนวน 1.256 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากประมาณ 1.254 ล้านตันในปีการตลาด 2567/68 โดยโครงสร้างการนำเข้าประกอบด้วย ข้าวเปลือก (Paddy Rice) 11,609 ตัน ข้าวกล้อง (Husked Rice) 379,213 ตัน ข้าวสารและข้าวกึ่งขัดสี (Milled and Semi-milled Rice) 865,368 ตัน

เมื่อจำแนกตามชนิดข้าวพบว่าเป็นข้าวจาโปนิกา (Japonica Rice) 193,279 ตัน และข้าวอินดิกา (Indica Rice) 1.063 ล้านตัน

แหล่งนำเข้าข้าวสารและข้าวกึ่งขัดสีรายสำคัญของสหภาพยุโรป ได้แก่ กัมพูชา (Cambodia) 197,354 ตัน (27.4%) เมียนมา (Myanmar) 148,930 ตัน (20.7%) อินเดีย (India) 129,157 ตัน (17.9%) ไทย (Thailand) 128,796 ตัน (17.9%) และปากีสถาน (Pakistan) 78,555 ตัน (10.9%)

ด้านการส่งออกนั้น ในช่วงเดียวกัน สหภาพยุโรปมีการส่งออกข้าวรวม (คิดเป็นข้าวสารเทียบเท่า) จำนวน 224,075 ตัน ลดลงประมาณร้อยละ 4.25 จากระดับประมาณ 234,022 ตันในปีการตลาด 2567/68 โดยโครงสร้างการส่งออกประกอบด้วย ข้าวเปลือก 5,643 ตัน ข้าวกล้อง 22,987 ตัน ข้าวสารและข้าวกึ่งขัดสี 195,445 ตัน

เมื่อจำแนกตามชนิดข้าว พบว่าประกอบด้วย ข้าวจาโปนิกา (Japonica Rice) 150,489 ตัน ข้าวอินดิกา (Indica Rice) 73,587 ตัน

ตลาดส่งออกหลักของข้าวสารและข้าวกึ่งขัดสีของสหภาพยุโรป ได้แก่ สหราชอาณาจักร (United Kingdom) 27,638 ตัน (43.7%) สวิตเซอร์แลนด์ (Switzerland) 13,383 ตัน (21.1%) เบลารุส (Belarus) 6,126 ตัน (9.7%) นอร์เวย์ (Norway) 4,537 ตัน (7.2%) เซอร์เบีย (Serbia) 1,998 ตัน (3.2%)

ที่มา *Oryza.com*

บราซิล

สำนักข่าวบลูมเบิร์ก (Bloomberg) รายงานว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวของบราซิลกำลังเตรียมรับมือกับฤดูเพาะปลูกที่ท้าทายอีกครั้ง หลังมีการยืนยันการกลับมาของ ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดฝนตกหนักและอุทกภัยใน รัฐริโอกรันด์ดูซูล (Rio Grande do Sul) แหล่งผลิตข้าวที่สำคัญที่สุดของประเทศ ซึ่งมีสัดส่วนการผลิตคิดเป็นประมาณร้อยละ 70 ของผลผลิตข้าวทั้งหมดของบราซิล

ภายหลังจากที่เกษตรกรต้องเผชิญกับภาวะภัยแล้ง น้ำท่วม และต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างอิหร่าน และประเทศคู่ขัดแย้งซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เกษตรกรจำนวนมากจึงกำลังเผชิญกับแรงกดดันด้านสภาพคล่องและฐานะทางการเงินอย่างรุนแรง

สำหรับฤดูกาลผลิตข้าวปี 2568/69 (2025/26) คาดว่าบราซิลจะมีผลผลิตข้าวลดลงประมาณร้อยละ 10 เหลือราว 7.8 ล้านตัน ขณะที่ราคาข้าวยังคงทรงตัวในระดับต่ำ ประกอบกับต้นทุนปุ๋ยและเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของเกษตรกรลดลงอย่างต่อเนื่อง

นักวิเคราะห์เตือนว่า หากปรากฏการณ์เอลนีโญในปีนี้มีมารุนแรง อาจส่งผลให้การเพาะปลูกข้าวซึ่งมีกำหนดเริ่มในเดือนกันยายนต้องล่าช้า ผลผลิตต่อไร่ลดลง และอาจทำให้ปริมาณการผลิตข้าวของบราซิลลดต่ำกว่าระดับความต้องการบริโภคภายในประเทศ นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนด้านสภาพภูมิอากาศและภาวะต้นทุนการผลิตที่สูง อาจเป็นปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรบางส่วนตัดสินใจลดพื้นที่เพาะปลูกข้าวลงเพิ่มเติมในฤดูกาลผลิตที่จะมาถึง

ที่มา *Oryza.com*

สหรัฐอเมริก

สำนักข่าวบลูมเบิร์ก (Bloomberg) ระบุว่า ข้อเสนอของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาที่เสนอให้อิหร่านสามารถใช้สินทรัพย์ที่ถูกอายัดไว้เพื่อซื้อสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ ได้ กำลังสร้างความหวังอย่างระมัดระวังให้กับเกษตรกรสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม ผู้ค้าธัญพืชยังคงมีท่าทีสงสัยว่าข้อเสนอดังกล่าวจะนำไปสู่ความต้องการส่งออกที่มียุทธศาสตร์สำคัญได้จริงหรือไม่

ข้อเสนอดังกล่าวระบุว่า ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ (Donald Trump) ได้เสนอแนวคิดให้อิหร่านสามารถใช้เงินในบัญชีเอสโครว์ (escrowed funds) เพื่อซื้อสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ ได้แก่ ข้าวโพด ข้าวสาลี และถั่วเหลือง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรอบข้อตกลงสันติภาพที่กว้างขึ้น อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์มองว่ายังคงมีอุปสรรคทั้งด้านการเมืองและโลจิสติกส์ที่สำคัญ

ในอดีต อิหร่านเคยเป็นตลาดสำคัญของสินค้าเกษตรสหรัฐฯ ก่อนการปฏิวัติอิหร่านในปี 2522 ประเทศดังกล่าวนำเข้าข้าวสาลีจากสหรัฐฯ ประมาณร้อยละ 90 ของความต้องการทั้งหมด รวมถึงการนำเข้าข้าว น้ำมันพืช และสินค้าโภคภัณฑ์อาหารในปริมาณมาก อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ปฏิวัติอิหร่าน วิกฤตจับตัวประกันในปี 2522-2524 การอายัดสินทรัพย์ของอิหร่าน และมาตรการจำกัดการส่งออกของสหรัฐฯ ในปี 2523 ได้ทำให้ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสองประเทศแทบหยุดชะงัก แม้ว่าจะมีข้อยกเว้นด้านมนุษยธรรมที่อนุญาตให้มีการส่งออกสินค้าเกษตรบางส่วนในช่วงหลัง แต่ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา อิหร่านได้พัฒนาห่วงโซ่อุปทานกับประเทศผู้ส่งออกรายอื่น เช่น บราซิล รัสเซีย คาซัคสถาน ออสเตรเลีย และประเทศในภูมิภาคทะเลดำ (Black Sea exporters) แทน

ภายใต้บริบทดังกล่าว ข้อเสนอของทรัมป์ได้จุดกระแสความหวังว่า อิหร่านอาจกลับมาเป็นตลาดส่งออกธัญพืชของสหรัฐฯ อีกครั้ง อย่างไรก็ตาม ตลาดสินค้าเกษตรโลกยังคงไม่ตอบรับเชิงบวกอย่างชัดเจน โดยราคาฟิวเจอร์สข้าวโพดและข้าวสาลีปรับลดลงต่อเนื่องเป็นวันที่สาม ขณะที่ราคาถั่วเหลืองทรงตัว สะท้อนว่านักลงทุนยังรอหลักฐานการทำสัญญาซื้อขายจริง มากกว่าการประกาศเชิงนโยบาย

นักวิเคราะห์ระบุว่า การฟื้นตัวของการค้าสินค้าเกษตรระหว่างสหรัฐฯ และอิหร่านจะขึ้นอยู่กับการเจรจาทางภูมิรัฐศาสตร์ในภาพรวม โดย อาร์ลัน ซูเดอร์แมน (Arlan Suderman) หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ด้านสินค้าโภคภัณฑ์ของ สโตนเอ็กซ์ (StoneX) มองว่า อิหร่านอาจใช้การซื้อสินค้าเกษตรเป็นเครื่องต่อรองเพื่อแลกกับข้อผ่อนปรน

ในประเด็นอื่นๆ ขณะที่ เอจรีซอร์ส (AgResource) ระบุว่า เกษตรกรสหรัฐฯ มองเห็นโอกาสในการกลับเข้าไปยังตลาดที่ปิดตัวมานานเกือบ 50 ปี

อย่างไรก็ตาม ยังมีอุปสรรคสำคัญหลายประการ ได้แก่ ความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐานท่าเรือและระบบขนถ่ายธัญพืชของอิหร่าน การหยุดชะงักของเส้นทางเดินเรือผ่านช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) และความไม่แน่นอนด้านศักยภาพการนำเข้าสินค้าของประเทศ นอกจากนี้ อิหร่านยังโต้แย้งค่ากล่าวของประธานาธิบดีทรัมป์ที่ระบุว่า เงินที่ได้รับการปลดล็อกจะต้องใช้เฉพาะการซื้ออาหารและยา โดยยืนยันว่าเงินดังกล่าวสามารถใช้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดดังกล่าว

โดยสรุป ในมุมมองของตลาดธัญพืชโลก ข้อเสนอแนะถือเป็นปัจจัยเชิงบวกในเชิงแนวคิด แต่ยังไม่ส่งผลต่อราคาตลาดอย่างมีนัยสำคัญ หากการค้ากลับมาเกิดขึ้นจริง อาจช่วยเพิ่มโอกาสการส่งออกให้กับข้าวโพด ข้าวสาลี และถั่วเหลืองของสหรัฐฯ ได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อการค้าข้าวมีแนวโน้มจำกัด เนื่องจากอิหร่านได้กระจายแหล่งนำเข้ามาเป็นเวลานานหลายทศวรรษแล้ว และยังคงมีความไม่แน่นอนทั้งด้านการเมืองและการค้าในระดับสูง

ที่มา *Oryza.com*

